

ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ

ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

(σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 34)

για την περίοδο από 01.01.2019 έως 30.09.2019

ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΣΥΝ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΣΥΝ Π.Ε.
Ηράκλειο: Λεωφόρος Ικάρου 5
www.pancretabank.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. Δηλώσεις των εκπροσώπων του διοικητικού συμβουλίου	4
B. Έκθεση Επισκόπησης Ενδιάμεσης Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης	5
Γ. Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 01.01.2019 – 30.09.2019	7
Δ. Επεξηγήσεις για τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων	10
1. Γενικές πληροφορίες για την Τράπεζα	10
2. Βάση σύνταξης των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων	14
2.1 Γενικά	14
2.2 Αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern)	14
2.3 Νέα Λογιστικά Πρότυπα και ερμηνείες της ΕΔΔΠΧΑ	19
2.3.1 Αρχές, νέα πρότυπα, διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων, τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση	20
2.3.2 Νέα πρότυπα, διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων, τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση	21
2.4 Ίδια Κεφάλαια-Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	23
2.5 Πληροφόρηση κατά τομέα	27
3. Σημαντικές λογιστικές αρχές, εκτιμήσεις και υποκειμενικές κρίσεις	27
3.1 Προβλέψεις πιστωτικού κινδύνου	27
3.2 Ανακτησιμότητα αναβαλλόμενου φόρου	27
3.3 Προσδιορισμός εύλογης αξίας ακινήτων	29
3.4 Κατάταξη συνεταιριστικού κεφαλαίου	29
4. Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων	29
5. Κίνδυνοι που συνδέονται με τη δημοσιονομική κρίση της Ελλάδας	29
6. Κεφαλαιακή επάρκεια	30
7. Ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων (Οδηγία 2014/59/ΕΕ)	32
8. Έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο	32
9. Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	34
10. Καθαρά έσοδα από τόκους	35
11. Καθαρά έσοδα από προμήθειες	36
12. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	37
13. Γενικά διοικητικά έξοδα	37
14. Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	38
15. Προβλέψεις απομείωσης αξίας απαιτήσεων	38
16. Φόροι	38
17. Κέρδη ανά μερίδα	39
18. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	39
19. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	41
20. Απαιτήσεις – Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	43
21. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	45
22. Υποχρεώσεις προς πελάτες	47
23. Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	47
24. Λοιπά στοιχεία παθητικού	48
25. Συνεταιριστικό κεφάλαιο	48
26. Διαφορά υπέρ το άρτιο	49
27. Δεσμεύσεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Απαιτήσεις	49
28. Συναλλαγές και Υπόλοιπα Συνδεδεμένων Μερών	51
29. Προβλέψιμα μερίσματα και επιβαρύνσεις Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 241/2014	51
30. Γεγονότα μετά την Ημερομηνία του Ισολογισμού	54

Στοιχεία Πιστωτικού Ιδρύματος	
Νομικό πλαίσιο	Το πλαίσιο ίδρυσης λειτουργίας και δραστηριότητας της Τράπεζας ορίζεται από τις διατάξεις : α) των Νόμων 1667/1986 και 2166/1993 όπως ισχύουν β) του Νόμου 4261/05-05-2014) γ) της ΠΔΤΕ 2258/02-11-1993 καθώς και δ) του καταστατικού της Τράπεζας.
Έτος σύστασης	1993
Άδεια λειτουργίας Πιστωτικού Ιδρύματος	Πράξη του κ. Διοικητή της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ <u>2306/19-5-1994</u>
Αριθμός καταστημάτων	40 καταστήματα , 10 Θυρίδες, 60 ATM
Αρ. Γ.Ε.Μ.Η.	077156527000
ΑΦΜ. – ΔΟΥ	096121548 , ΔΟΥ Ηρακλείου
Διεύθυνση	Λ. Ικάρου 5, 71306 Ηράκλειο Κρήτης
Τηλέφωνο	2810 338800
Διεύθυνση διαδικτύου	www.pancretabank.gr
Διεύθυνση e-mail	mail_info@pancretabank.gr
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου	
Εκτελεστικά μέλη	
Πρόεδρος	Γεώργιος Κουρλετάκης
Μέλος	Κωνσταντίνος Σωφρονάς
Μη εκτελεστικά μέλη	
Α' Αντιπρόεδρος	Ιωσήφ Σηφάκης
Β' Αντιπρόεδρος	Αντώνιος Βασιλάκης
Γραμματέας	Εμμανουήλ Μανωλιδάκης
Ταμίας	Ιορδάνης Χατζηκωνσταντίνου
	Κωνσταντίνος Παπαδάκης
	Γεώργιος Καλουτσάκης
	Θωμάς Χαριτάκης
Μέλη	Στυλιανός Βόργιός

A. Δηλώσεις των εκπροσώπων του διοικητικού συμβουλίου

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Παγκρήτιας Συνεταιριστικής Τράπεζας Συν. Π.Ε. :

1. Γεώργιος Κουρλετάκης, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου,
2. Αντώνιος Βασιλάκης, Β' Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
3. Κωνσταντίνος Σωφρονάς, Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

υπό την ως άνω ιδιότητα μας δηλώνουμε και βεβαιώνουμε με την παρούσα ότι εξ όσων γνωρίζουμε:

οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις του εννεαμήνου της Τράπεζας για την περίοδο 1/1/2019-30/09/2019 καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και ειδικότερα με το ΔΛΠ 34 και απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση, τις ταμειακές ροές και τα αποτελέσματα της Τράπεζας.

Ηράκλειο, 26 Νοεμβρίου 2019

Οι βεβαιούντες

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Γεώργιος Κουρλετάκης

Τα ορισθέντα από το Δ.Σ. μέλη

Αντώνιος Βασιλάκης

Κωνσταντίνος Σωφρονάς

Β. Έκθεση Επισκόπησης Ενδιάμεσης Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης

Προς το Δ.Σ. της «ΠΑΓΚΡΗΤΙΑΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΥΝ. Π.Ε.»

Εισαγωγή

Έχουμε επισκοπήσει τη συνημμένη ενδιάμεση κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της «Παγκρήτιας Συνεταιριστικής Τράπεζας Συν. Π.Ε.» της 30ης Σεπτεμβρίου 2019 και τις σχετικές καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της εννεάμηνης περιόδου που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις επιλεγμένες επεξηγηματικές σημειώσεις που συνθέτουν την ενδιάμεση συνοπτική χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και παρουσίαση αυτής της ενδιάμεσης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόζονται στην Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Αναφορά (Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο «ΔΛΠ 34»). Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε συμπέρασμα επί της ενδιάμεσης [συνοπτικής] χρηματοοικονομικής πληροφόρησης με βάση την επισκόπησή μας.

Εύρος επισκόπησης

Διενεργήσαμε την επισκόπησή μας σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Αναθέσεων Επισκόπησης (ΔΠΑΕ) 2410 «Επισκόπηση ενδιάμεσης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που διενεργείται από τον ανεξάρτητο ελεγκτή της οντότητας». Η επισκόπηση της ενδιάμεσης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης συνίσταται στην υποβολή διερευνητικών ερωτημάτων, κυρίως σε πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για χρηματοοικονομικά και λογιστικά θέματα, καθώς και στην εφαρμογή αναλυτικών και άλλων διαδικασιών επισκόπησης. Η επισκόπηση έχει ουσιαστικά μικρότερο εύρος από τον έλεγχο, ο οποίος διενεργείται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και συνεπώς δεν μας δίνει τη δυνατότητα να αποκτήσουμε τη διασφάλιση ότι έχουν περιέλθει στην αντίληψή μας όλα τα σημαντικά θέματα που θα μπορούσαν να εντοπιστούν σε έναν έλεγχο. Κατά συνέπεια δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου.

Συμπέρασμα

Με βάση την επισκόπησή μας, δεν έχει περιέλθει στην αντίληψή μας οτιδήποτε που θα μας έκανε να πιστεύουμε ότι η συνημμένη ενδιάμεση χρηματοοικονομική πληροφόρηση δεν έχει καταρτιστεί, από κάθε ουσιαστική άποψη, σύμφωνα με το ΔΛΠ 34.

Αναφορά επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών θεμάτων

Οι συνημμένες ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι συνεπείς με τις διατάξεις των άρθρων 2 και 3 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ.241/2014 της Επιτροπής της 7ης Ιανουαρίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Ηράκλειο, 28.11.2019

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Κωνσταντίνος Εμμ. Αντωνακάκης
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 22 781

Γ. Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 01.01.2019 – 30.09.2019

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ			
Ποσά σε ευρώ	Σημείωση	30.09.2019	31.12.2018
Ενεργητικό			
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα		269.878.504	246.494.869
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων		7.419.734	5.997.392
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	18	48.083.473	13.199.707
Δάνεια και άλλες απαιτήσεις από πελάτες	19	1.480.204.367	1.512.413.437
Μείον: Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	19	(340.109.456)	(370.951.065)
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία		20.601.229	21.028.624
Επενδύσεις σε ακίνητα		15.667.000	15.667.000
Άυλα πάγια στοιχεία		2.465.666	2.246.862
Μισθωτικά δικαιώματα ΔΠΧΑ 16	27	4.079.962	-
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	20	67.675.953	69.628.347
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	21	47.746.401	47.072.621
Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς		13.633.985	13.429.421
Σύνολο ενεργητικού		1.637.346.818	1.576.227.216
Υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις προς λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα		160.300.993	170.706.601
Υποχρεώσεις προς πελάτες	22	1.324.467.319	1.257.596.333
Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	23	47.857.188	47.819.770
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό		2.574.473	2.388.162
Υποχρεώσεις από μισθώσεις ΔΠΧΑ 16		4.165.016	-
Λοιπά στοιχεία παθητικού	24	18.827.331	23.305.328
Σύνολο υποχρεώσεων		1.558.192.320	1.501.816.195
Ίδια κεφάλαια			
Συνεταιριστικό κεφάλαιο	25	39.471.110	39.276.975
Διαφορά από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο	26	136.817.295	136.700.814
Λοιπά αποθεματικά		71.099.213	71.099.104
Αποτελέσματα εις νέο		(168.233.120)	(172.665.871)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		79.154.497	74.411.021
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		1.637.346.818	1.576.227.216

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		Από 1η Ιανουαρίου έως		Από 1η Ιουλίου έως	
Ποσά σε ευρώ	Σημ.	30.09.2019	30.09.2018	30.09.2019	30.09.2018
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		38.400.341	43.597.038	11.828.619	13.842.507
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		(18.765.236)	(19.566.254)	(6.158.904)	(6.514.950)
Καθαρά έσοδα από τόκους	10	19.635.105	24.030.784	5.669.715	7.327.558
Έσοδα προμηθειών		7.604.315	7.667.202	2.954.933	2.682.882
Έξοδα προμηθειών		(3.638.038)	(3.268.953)	(1.511.769)	(1.158.005)
Καθαρά Έσοδα από Προμήθειες	11	3.966.277	4.398.249	1.443.165	1.524.877
Έσοδα από μερίσματα		28.758	20.194	13.174	18.868
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	18	1.177.814	7.915	64.497	1.995
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης		550.019	525.216	190.833	184.518
Σύνολο Καθαρών Εσόδων		25.357.973	28.982.359	7.381.383	9.057.815
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	12	(11.329.996)	(10.597.597)	(3.948.226)	(3.617.099)
Γενικά διοικητικά έξοδα	13	(4.889.481)	(4.998.435)	(1.889.946)	(1.747.126)
Αποσβέσεις	14	(1.983.543)	(1.267.122)	(661.781)	(438.481)
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	14	(218.941)	(274.895)	(78.754)	(138.237)
Σύνολο Λειτουργικών εξόδων		(18.421.961)	(17.138.048)	(6.578.707)	(5.940.942)
Προβλέψεις απομείωσης αξίας απαιτήσεων	15	(4.270.533)	-	(150.230)	-
Λοιπά κέρδη/(ζημίες) αποτίμησης		3.615.572	(93.053)	2.567.340	(18.186)
Λοιπά αποτελέσματα		104.094	44.264	53.868	60.343
Κέρδη/(Ζημίες) προ φόρων		6.385.145	11.795.523	3.273.654	3.159.030
Αναβαλλόμενος φόρος (έξοδο)	16	(1.952.394)	(3.424.535)	(1.003.662)	(916.119)
Λοιπές φορολογικές επιβαρύνσεις		-	-	-	-
Καθαρά Κέρδη/ (Ζημίες) μετά από φόρους		4.432.751	8.370.988	2.269.992	2.242.911
Συνολικά αποτελέσματα μετά από φόρους		4.432.751	8.370.988	2.269.992	2.242.911
Σταθμισμένος αριθός Μεριδίων		7.871.229	7.345.367	7.624.211	6.548.154
Βασικά κέρδη ανά μερίδα σε ευρώ	17	0,56	1,14	0,30	0,34

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Ποσά σε ευρώ	Συνεταιριστικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μεριδίων υπέρ το άρτιο	Τακτικό αποθεματικό	Αποθεματικό εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο
Υπόλοιπα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α.	36.708.105	135.298.844	15.105.153	1.853.591	54.139.403	(122.823.764)	120.281.331
Επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 την 1.1.2018	-	-	-	-	-	(60.304.205)	(60.304.205)
Υπόλοιπα κατά την 1 Ιανουαρίου 2018, σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α.	36.708.105	135.298.844	15.105.153	1.853.591	54.139.403	(183.127.969)	59.977.126
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	27.260	16.356	-	-	482	-	44.098
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα	-	-	-	-	-	8.370.988	8.370.988
Υπόλοιπο Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2018	36.735.365	135.315.200	15.105.153	1.853.591	54.139.885	(174.756.981)	68.392.212

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Ποσά σε ευρώ	Συνεταιριστικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μεριδίων υπέρ το άρτιο	Τακτικό αποθεματικό	Αποθεματικό εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο
Υπόλοιπο Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	39.276.975	136.700.814	15.105.153	1.853.591	54.140.360	(172.665.871)	74.411.021
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	194.135	116.481	-	-	109	-	310.725
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα	-	-	-	-	-	4.432.751	4.432.751
Υπόλοιπο Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019	39.471.110	136.817.295	15.105.153	1.853.591	54.140.469	(168.233.120)	79.154.497

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	Από 1η Ιανουαρίου έως	
Ποσά σε ευρώ	30.09.2019	30.09.2018
Λειτουργικές δραστηριότητες		
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου εισοδήματος	6.385.145	11.795.523
Προσαρμογές στα Κέρδη για:		
Αποσβέσεις/απομειώσεις ενσώματων παγίων	1.064.103	1.026.466
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης ΔΠΧΑ 16	640.758	-
Αποσβέσεις/απομειώσεις άυλων παγίων	278.682	240.656
Προβλέψεις δανείων και λοιπών απαιτήσεων	4.270.533	-
Αποτίμηση αξίας χρημ/κων περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(3.957.035)	93.053
Πρόβλεψη για παροχές σε εργαζομένους λόγω αφυπηρέτησης	186.311	122.250
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	(1.077.400)	-
(Κέρδη) /ζημιές από πώληση παγίων κλπ περιουσιακών στοιχείων	7.997	88.000
	7.799.094	13.365.947
Καθαρή (αύξηση) / μείωση στοιχείων του ενεργητικού που σχετίζονται με λειτουργικές δραστηριότητες		
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(2.903.072)	3.785.394
Λοιπών στοιχείων ενεργητικού	(673.780)	(3.390.960)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων που σχετίζονται με λειτουργικές δραστηριότητες		
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(10.405.609)	(14.776.360)
Υποχρεώσεων προς πελάτες	66.870.987	114.635.057
Λοιπών υποχρεώσεων	(4.477.997)	7.065.713
	48.410.530	107.318.844
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν από φόρους		
Πληρωθέντες φόροι εισοδήματος	-	-
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	56.209.623	120.684.791
Επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορά χρηματ/κών περιουσιακών στοιχείων αποτιμώμενων στην εύλογη αξία	(56.468.300)	(3.036.656)
Αγορά ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(1.134.194)	(2.386.805)
Αγορά περιουσιακών στοιχείων πλειστηριασμού	(212.561)	(2.325.344)
Αναγνώριση δικαιωμάτων χρήσης από μισθώσεις ΔΠΧΑ 16	(555.703)	-
Εισπράξεις από την πώληση χρηματ/κών περιουσιακών στοιχείων αποτιμώμενων στην εύλογη αξία	26.618.968	2.919.780
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(31.751.790)	(4.829.025)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Μεταβολή υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους	37.418	40.134
Καθαρή μεταβολή συνεταιριστικού κεφαλαίου	310.725	44.098
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	348.143	84.232
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών	24.805.977	115.939.997
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσεως	252.492.261	95.293.797
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσεως	277.298.238	211.233.794

Δ. Επεξηγήσεις για τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες για την Τράπεζα

Η ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Συν. Π.Ε. (εφεξής Τράπεζα) ιδρύθηκε το 1993 με τις διατάξεις του Ν.1667/1986 και έλαβε άδεια λειτουργίας Πιστωτικού Ιδρύματος σύμφωνα με την 2306/19-5-1994 Πράξη του Διοικητή της ΤτΕ. Έχει ως στόχο τη δημιουργία εταιρικής αξίας και αποβλέπει στην οικονομική ανάπτυξη των μελών της. Η τράπεζα αποτελεί τη μεγαλύτερη συνεταιριστική τράπεζα της χώρας με περισσότερους από 85.000 συνεταίρους. Έχει εκτεταμένο δίκτυο εξυπηρέτησης πελατών με 45 καταστήματα στην Κρήτη, 50 καταστήματα Πανελλαδικά (παρουσία, εκτός Κρήτης, στην Αττική, τη Θεσσαλονίκη και τη Μήλο) και 10 επιπλέον ανεξάρτητα σημεία εξυπηρέτησης (ΑΤΜ). Η «Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα ΣΥΝ. Π.Ε.» έχει έντονο τοπικό χαρακτήρα, καθώς κατέχει σημαντικά μερίδια αγοράς στην Κρήτη και ειδικά στο νομό Ηρακλείου, αλλά αποσκοπεί στη στρατηγική ανάπτυξη καταστημάτων πανελλαδικά. Στο πλαίσιο αυτό ολοκληρώνεται εντός του μηνός Δεκεμβρίου η διαδικασία ίδρυσης νέου καταστήματος στη Ρόδο. Επιπλέον, η Τράπεζα με τη δραστηριότητά της στηρίζει τους επαγγελματίες για την ανάπτυξη και εξυγίανση των επιχειρήσεών τους, καθώς και νέους επιχειρηματίες στο ξεκίνημα τους. Η συμμετοχή της σε κοινές αναπτυξιακές προσπάθειες, με στόχο την αξιοποίηση Κοινοτικών και Εθνικών προγραμμάτων, η συμμετοχή σε κοινές εταιρίες που προσβλέπουν στην ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης και επιχειρηματικότητας και η δημιουργία ενός οργανωτικού πλαισίου δωρεάν συμβουλευτικής, πληροφόρησης, ενημέρωσης και υποστήριξης προς τους πελάτες της, διαφοροποιούν την Παγκρήτια από το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα και δικαιώνουν το ρόλο και την ύπαρξή της ως μια επιτυχημένη επιχείρηση της κοινωνικής οικονομίας.

Σημαντικά γεγονότα περιόδου

- Στις 05.03.2019 η Moody's Investors Service προχώρησε στην αναβάθμιση των ελληνικών τραπεζών μετά και την πρόσφατη αναβάθμιση του ελληνικού αξιόχρεου κατά δύο βαθμίδες, στο B1 (σταθερό) από B3 (θετικό).

Όσον αφορά τη Παγκρήτια Συνεταιριστική Τράπεζα, η Moody's :

- επιβεβαίωσε στο Caa2 τη μακροπρόθεσμη αξιολόγησή της
- επιβεβαίωσε στο B3(cr), το CRA της Παγκρήτιας σχετικά με τη μακροπρόθεσμη αξιολόγηση κινδύνου αντισυμβαλλομένου (counterparty risk assessments - CRA)
- επιβεβαίωσε στο B3 τη μακροπρόθεσμη βαθμολογία κινδύνου (counterparty risk ratings - CRR)
- Διαμόρφωσε το outlook στην αξιολόγηση των καταθέσεων σε θετικό από σταθερό

Ο οίκος σημειώνει ότι η σημερινή δράση στις ελληνικές τράπεζες έχει βασικό οδηγό τις βελτιωμένες οικονομικές συνθήκες και το πιο ευνοϊκό λειτουργικό περιβάλλον, όπως δείχνει και η αναβάθμιση της Ελλάδας στο B1 (σταθερό) από B3 (θετικό) στις αρχές Μαρτίου.

Οι αναθεωρημένες αξιολογήσεις και outlooks των τραπεζών αντανακλούν επίσης τις εκτιμήσεις της Moody's για περαιτέρω βελτίωση στα χρηματοοικονομικά θεμελιώδη των τραπεζών μέσω των χαμηλότερων επιπέδων στα προβληματικά δάνεια, τις αυξημένες καταθέσεις και τη σταδιακή βελτίωση της αδύναμης κερδοφορίας αναφέροντας ότι η βελτίωση του λειτουργικού περιβάλλοντος ουσιαστικά σημαίνει πως τα χρηματοοικονομικά των τραπεζών είναι πιο συμβατά με ένα υψηλότερο επίπεδο πιστοληπτικής αξιολόγησης.

Επιβεβαιώνοντας τις θετικές προσδοκίες της ως άνω αξιολόγησης, στις 16 Ιουλίου 2019 ο οίκος Moody's αναβάθμισε σε θετική από σταθερή την προοπτική (outlook) για το μακροπρόθεσμο αξιόχρεο Caa1 των καταθέσεων της Alpha Bank, της Eurobank και της Εθνικής Τράπεζας.

Επίσης, οι μακροπρόθεσμες αξιολογήσεις κινδύνου αντισυμβαλλομένου (CRA) της Eurobank και της Εθνικής Τράπεζας αναβαθμίστηκαν, επίσης, στο B1 (cr) από B2 (cr), ενώ επιβεβαιώθηκαν όλες οι άλλες αξιολογήσεις των τριών τραπεζών, περιλαμβανομένων των βασικών πιστωτικών αξιολογήσεων τους (BCA) στο caa1.

Οι παραπάνω προσδοκίες αναφορικά με τον Τραπεζικό κλάδο, επιβεβαιώθηκαν περαιτέρω από τον οίκο πιστοληπτικής αξιολόγησης S&P, ο οποίος στις 08.11.2019 προχώρησε στην αναβάθμιση του αξιόχρεου τριών ελληνικών τραπεζών - της Εθνικής, της Eurobank και της Alpha Bank - καθώς και της προοπτικής του αξιόχρεου της Τράπεζας Πειραιώς σε θετική από σταθερή.

Πιο συγκεκριμένα, σε συνέχεια της αναβάθμισης της πιστοληπτικής αξιολόγησης του ελληνικού δημοσίου (25 Οκτωβρίου 2019), ο οίκος αναβάθμισε το μακροπρόθεσμο αξιόχρεο (ΕΤ., Eurobank και Alpha Bank) στη βαθμίδα «B» με θετική προοπτική από «B-», ενώ επιβεβαίωσε το αντίστοιχο αξιόχρεο της Τράπεζας Πειραιώς σε «B-», αναβαθμίζοντας παράλληλα την προοπτική του σε θετική από σταθερή.

Η σύγκλιση των προσδοκιών των οίκων αξιολόγησης αναφορικά με το ελληνικό τραπεζικό σύστημα αποδεικνύει ότι τα θεμελιώδη μεγέθη των ελληνικών τραπεζών βελτιώνονται μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος σταθερότητας στις 20 Αυγούστου του 2018.

- Στις 29 Ιουνίου 2019 ολοκληρώθηκαν οι εργασίες της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης στο συνεδριακό κέντρο της Τράπεζας στο Ηράκλειο Κρήτης, όπου εγκρίθηκαν οι εισηγήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου στα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Κατά τη Συνέλευση παρουσιάστηκαν οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2018 , εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός του 2019 και τροποποιήθηκαν τα άρθρα 4, 7, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 22, 24, 25, 36, 38, 39, 43 και 47 του καταστατικού. Ειδικότερα με την τροποποίηση του άρθρου 18 προβλέπεται ότι σε κάθε μία συνεταιριστική μερίδα με δικαίωμα ψήφου παρέχεται δικαίωμα, μιας ψήφου.
- Σε συνέχεια της από 23.07.2019 παραίτησης του κ. Νικόλαου Μυρτάκη από τη θέση του Προέδρου, και με βάση την από 01.08.2019 συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα, τη θέση του Προέδρου ανέλαβε ο μέχρι πρότινος Β' Αντιπρόεδρος κ. Γεώργιος Κουρλετάκης ενώ τη θέση του δεύτερου εκτελεστικού μέλους ανέλαβε ο κ. Κωνσταντίνος Σωφρονάς.
- Τον Αύγουστο του 2019 ολοκληρώθηκε η μετεγκατάσταση του καταστήματος της Παγκρήτιας Συνεταιριστικής Τράπεζας στη Θεσσαλονίκη από την οδό Πολυτεχνείου 27-29, στην οδό Μητροπόλεως 17. Η μεταφορά του καταστήματος σε μια περιοχή της πόλης ιδιαιτέρως κεντρική καταγράφει την πρόθεση της Τράπεζας για πιο άμεση εξυπηρέτηση τόσο των ιδιωτών όσο και των

μικρών και μεγαλύτερων επιχειρήσεων, λαμβάνοντας υπόψη ότι η Θεσσαλονίκη αποτελεί μια πόλη με μεγάλη επιχειρηματική και σημαντική εξαγωγική δραστηριότητα.

Επίσης στο πλαίσιο της στρατηγικής ανάπτυξης καταστημάτων πανελλαδικά η Τράπεζα βρίσκεται σε διαδικασία ίδρυσης νέου καταστήματος στη Ρόδο, το οποίο θα λειτουργήσει εντός του μηνός Δεκεμβρίου.

- Στις 26 Αυγούστου 2019 ανακοινώθηκε η πλήρης άρση των περιορισμών στη διακίνηση κεφαλαίων (Capital Controls) από 01.09.2019. Πιο συγκεκριμένα το σχέδιο νόμου που κατατέθηκε στη βουλή αναφέρει ότι καταργείται το άρθρο πρώτο της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου της 18.7.2015 (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το ν. 4350/2015 (Α' 161), όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει, καθώς επίσης οι υπουργικές αποφάσεις και οι αποφάσεις της Επιτροπής Έγκρισης Τραπεζικών Συναλλαγών που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτού.

Όπως επισημαίνεται και στη σχετική αιτιολογική έκθεση, σκοπός της επιβολής περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων ήταν η διαφύλαξη - τότε - της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, μέσω του περιορισμού των εκρών καταθέσεων από το τραπεζικό σύστημα, αλλά και η προστασία της ελληνικής οικονομίας από δυσμενείς μακροοικονομικές και χρηματοπιστωτικές εξελίξεις.

Στην παρούσα φάση, έχουν ήδη εκπληρωθεί σημαντικά ορόσημα για την υλοποίηση του Τελικού Σταδίου του Οδικού Χάρτη, δηλαδή την πλήρη άρση των περιορισμών, όπως:

- η βελτίωση του κλίματος εμπιστοσύνης στο τραπεζικό σύστημα, γεγονός που αντικατοπτρίζεται στην συνεχιζόμενη βελτίωση των καταθέσεων και στην επιτυχή πρόσβαση των τραπεζών στις αγορές με εκδόσεις πολυετούς διάρκειας,
- η συνεχής προσπάθεια μείωσης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων,
- η πλήρης απεξάρτηση από το μηχανισμό έκτακτης χρηματοδότησης (ELA),
- οι επιτυχείς εκδόσεις ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, που απορροφήθηκαν από ένα διευρυμένο σύνολο μακροπρόθεσμων και ποιοτικών επενδυτικών χαρτοφυλακίων, με αυξημένη τη συμμετοχή επενδυτών του εξωτερικού,
- η σταθερή βελτίωση των δεικτών οικονομικού κλίματος, που καταδεικνύει την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης καταναλωτών και επενδυτών,
- η συνεχιζόμενη πρόοδος στη βελτίωση της βιωσιμότητας του δημοσίου χρέους,
- η σθεναρή δέσμευση των ελληνικών αρχών στη διασφάλιση της γενικότερης οικονομικής, δημοσιονομικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

Η αποκατάσταση της ελεύθερης κίνησης κεφαλαίων θα συμβάλλει σημαντικά στην προώθηση της ανάπτυξης, στην προσέλκυση επενδύσεων και στην αύξηση των θέσεων εργασίας, καθώς και στην περαιτέρω αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας.

2. Βάση σύνταξης των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων

2.1 Γενικά

Οι οικονομικές καταστάσεις της 30ης Σεπτεμβρίου 2019 έχουν συνταχθεί σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο («ΔΛΠ») 34 «Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Αναφορά» και πρέπει να εξετάζονται σε συνάρτηση με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2018. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από τα στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεων αποτιμώμενα στην εύλογη αξία είτε μέσω αποτελεσμάτων είτε μέσω λοιπών συνολικών εσόδων καθώς και τα επενδυτικά και ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

Δεν υπάρχουν Πρότυπα που να έχουν εφαρμοστεί πριν την ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής τους.

Η σύνταξη των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια της περιόδου υπό αναφορά. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς.

2.2 Αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern)

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας συντάχθηκαν με βάση την αρχή της συνέχειας της επιχειρηματικής δράσης η οποία κρίθηκε ως κατάλληλη από την Τράπεζα, αξιολογώντας τα ακόλουθα:

- i. Την αντιστροφή του υφεσιακού κλίματος της Ελληνικής Οικονομίας και την επιστροφή σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης
- ii. Τη λειτουργική κερδοφορία και την ικανοποιητική κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας
- iii. Το βελτιωμένο επίπεδο ρευστότητας συνέπεια της επιστροφής των καταθέσεων και της επιτυχημένης αύξησης του συνεταιριστικού κεφαλαίου και της έκδοσης ομολόγων.

Μακροοικονομικό περιβάλλον: Όπως αποτυπώνεται και στην τριμηνιαία έκθεση του IOBE για το τρίτο τρίμηνο του 2019, η ελληνική οικονομία διανύει ένα τρίτο στη σειρά έτος ανάπτυξης με ρυθμό μεγέθυνσης που, δεδομένης της βαθιάς και παρατεταμένης κρίσης που προηγήθηκε, δεν είναι ιδιαίτερα υψηλός, αλλά που αναμένεται να επιταχυνθεί κατά το επόμενο έτος. Ειδικότερα, ο πραγματικός ρυθμός μεγέθυνσης αναμένεται να είναι κατά το τρέχον έτος ανάμεσα στο 1,5% και 2%, όπως άλλωστε ήταν και στα δύο προηγούμενα έτη, ενώ κατά το επόμενο αναμένεται να υπερβεί το 2%. Σύμφωνα με την ανάλυση που παρατίθεται στην ως άνω έκθεση του IOBE, αυτή η ανάπτυξη της οικονομίας βασίζεται σε τρεις κύριους πυλώνες.

- Πρώτον, ότι στην οικονομία έχει επιτευχθεί συνολικά, μετά από τη δεκαετή προσαρμογή, δημοσιονομική εξισορρόπηση και δεν υπάρχει λόγος για περαιτέρω προσαρμογή. Αντίθετα, μπορεί να δημιουργείται δημοσιονομικός χώρος που να υποστηρίζει τις προοπτικές ανάπτυξης.
- Δεύτερον, ότι τίθεται ως κεντρικός στόχος της πολιτικής της νέας κυβέρνησης η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, μαζί με το γεγονός ότι διαφαίνεται ευρύτερη στήριξη και συναίνεση προς αυτό. Ταυτόχρονα, οι κίνδυνοι στη χώρα από τις πολιτικές εξελίξεις κατά το ορατό μέλλον έχουν ελαχιστοποιηθεί.
- Τρίτον, πως από το διεθνές περιβάλλον προκύπτει διατήρηση και περαιτέρω μείωση του κόστους χρηματοδότησης, εξέλιξη που διευκολύνει συνολικά τις κινήσεις πολιτικής στην ελληνική οικονομία.

Οι θετικές προοπτικές της οικονομίας αποτυπώνονται και στη βελτίωση του οικονομικού κλίματος, όπως το μετρά το IOBE, που είναι ιδιαίτερα ισχυρή. Ο δείκτης οικονομικού κλίματος βρίσκεται συνολικά στο υψηλότερο επίπεδο από την έναρξη της κρίσης το 2008, ενώ ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης βρίσκεται στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων δεκαεννέα ετών. Επισημαίνεται επίσης ότι οι θετικές προοπτικές διαφαίνονται και στην ιδιαίτερα σημαντική μείωση του κόστους χρηματοδότησης της χώρας, όπως αυτή αποτυπώνεται αρχικά στο δεκαετές ομόλογο, αλλά σταδιακά και κατά αναλογία και στην υπόλοιπη οικονομία.

Παρά το ότι η σημερινή θετική βάση δημιουργεί θετικές προοπτικές για το επόμενο έτος και περαιτέρω υφίστανται κίνδυνοι που ελλοχεύουν. Αυτοί σχετίζονται αφενός με τη δομή της ελληνικής οικονομίας και αφετέρου με αρνητικές εξελίξεις που μπορεί να προκύψουν στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον και να την επηρεάσουν άμεσα.

Ως εκ τούτου, είναι ιδιαίτερα σημαντικό η σημερινή θετική συγκυρία να χρησιμοποιηθεί με τρόπο που να αποτελέσει τη βάση για συστηματικά υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης κατά την επόμενη δεκαετία, εξέλιξη απαραίτητη ώστε να μπορεί πραγματικά να θεωρηθεί παρελθόν η κρίση της οικονομίας μας. Ειδικότερα, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχουν ολοκληρωθεί οι απαραίτητες δομικές μεταρρυθμίσεις που θα καταστήσουν την ελληνική οικονομία περισσότερο εξωστρεφή και ανταγωνιστική, στηρίζοντας συνολικά ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο. Ταυτόχρονα, η μείωση στο κόστος χρηματοδότησης στο σύνολο της οικονομίας, που είναι ιδιαίτερα κρίσιμη και ευπρόσδεκτη, θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για ενίσχυση της παραγωγικής βάσης και για να διευκολύνει τις δομικές αλλαγές και όχι για προσωρινή άνοδο της κατανάλωσης.

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το IOBE και αναφορικά με το τρίτο τρίμηνο του 2019, ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος ενισχύθηκε σημαντικά σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο. Καθώς πρόκειται για το μετεκλογικό τρίμηνο, αυτή η εξέλιξη ήταν σε μεγάλο βαθμό αναμενόμενη. Οφείλεται όμως και στην εκκίνηση υλοποίησης των προεκλογικών εξαγγελιών, με τα πρώτα δημοσιονομικά μέτρα (μείωση ΕΝΦΙΑ, επέκταση ρύθμισης χρεών σε 120 δόσεις στις επιχειρήσεις), που συντηρούν την εμπιστοσύνη στην κυβερνητική πολιτική. Η καλή εξέλιξη ορισμένων βραχυχρόνιων δεικτών που αφορούν στα νοικοκυριά, όπως της ανεργίας και του πληθωρισμού, επίσης επιδρά θετικά στις σχετικές προσδοκίες τους. Συνισταμένη κυρίως αυτών των εξελίξεων αποτελεί η σημαντική ενίσχυση του δείκτη Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης και η διαμόρφωσή του σε διαχρονικά μέγιστο επίπεδο 17,5 ετών.

Αναφορικά με το χρηματοπιστωτικό σύστημα, η συστηματική μείωση των αποδόσεων των κρατικών ομολόγων, τόσο παγκοσμίως όσο και στην Ελλάδα, ήταν το κυρίαρχο χαρακτηριστικό των

χρηματοοικονομικών εξελίξεων το τρίτο τρίμηνο του 2019. Στους αγοραίους παράγοντες που ενίσχυσαν το εγχώριο επενδυτικό κλίμα συγκαταλέγονται ο σχηματισμός αυτοδύναμης κυβέρνησης σε συνέχεια των βουλευτικών εκλογών, η εξαγγελία μιας σειράς φοροελαφρύνσεων καθώς και τα συνεχιζόμενα διαχρονικά μέγιστα επίπεδα ρευστότητας διεθνώς, υπό την επίδραση της παράτασης των διευκολυντικών νομισματικών πολιτικών. Αυτές οι εξελίξεις είχαν ως αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση των αποδόσεων των ελληνικών κρατικών ομολόγων, σε ιστορικά ελάχιστα επίπεδα, κάτω του 1,5% για το δεκαετές, καθώς και του spread του έναντι των γερμανικών ομολόγων στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2009, κοντά στις 200 μονάδες βάσης. Ταυτόχρονα, βελτιώνονται οι προοπτικές για το τραπεζικό σύστημα μεσοπρόθεσμα, καθότι αναμένεται η εφαρμογή δραστικότερων εργαλείων για την μείωση των Μη Εξυηρητούμενων Δανείων (ΜΕΔ), ύστερα από την έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή του σχεδίου «Ηρακλής» για την προστασία περιουσιακών στοιχείων για τις τράπεζες (Asset Protection Scheme). Επίσης θετικά στο τραπεζικό σύστημα επιδρούν η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, η πλήρης άρση των κεφαλαιακών περιορισμών, η συνεχιζόμενη αύξηση των καταθέσεων, η βελτίωση των όρων άντλησης κεφαλαίων από εναλλακτικές πηγές, η σταδιακή αύξηση των πωλήσεων χαρτοφυλακίων ΜΕΔ, αλλά και κανονιστικές αλλαγές σε σχέση με τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά.

Ωστόσο, και παρά τις ως άνω θετικές εξελίξεις, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι τράπεζες εξακολουθούν να είναι σημαντικές κυρίως λόγω των αδύναμων ποιοτικών στοιχείων του ενεργητικού και των ιδίων κεφαλαίων τους, σε συνδυασμό με την επιτακτική ανάγκη για την αντιμετώπιση των ΜΕΔ έως το τέλος του 2021. Ως προς τις πρόσφατες αλλαγές στο ρυθμιστικό πλαίσιο, είναι κρίσιμη η αποτελεσματική εφαρμογή της πλατφόρμας για την προστασία της πρώτης κατοικίας, καθώς και οι πλειστηριασμοί ακινήτων. Σε ότι αφορά την επίδραση των τραπεζών στην πραγματική οικονομία, η πιστωτική συρρίκνωση προς τα νοικοκυριά παραμένει αμείωτη και το κόστος τραπεζικής χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα παραμένει υψηλό συγκριτικά με τους ευρωπαϊούς εταίρους. Ωστόσο, σημαντική θετική εξέλιξη είναι ότι ενισχύεται η ανάκαμψη στη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων από τις αρχές του 2019, έπειτα από οκτώ συνεχόμενα έτη πιστωτικής συρρίκνωσης.

Για το τελευταίο τρίμηνο του 2019 και το 2020 αναμένεται συνέχιση της ήπιας θετικής τάσης στις ιδιωτικές καταθέσεις, καθώς οι πολίτες ανακτούν σταδιακά την εμπιστοσύνη τους προς το τραπεζικό σύστημα, η οικονομία ανακάμπτει και εφόσον οι ασκούντες πολιτική δώσουν προτεραιότητα σε φιλικές προς την μακροχρόνια ανάπτυξη μεταρρυθμίσεις.

Κεφαλαιακή επάρκεια γενικά:

Η Τράπεζα υπόκειται στον κίνδυνο να μην έχει επαρκή κεφάλαια, ώστε να πληροί τις ελάχιστες εποπτικές απαιτήσεις κεφαλαιακής επάρκειας. Επιπρόσθετα, τα εφαρμοζόμενα κατώτατα όρια κεφαλαιακής επάρκειας μπορεί στο μέλλον να αυξηθούν ή να αλλάξει ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόζονται σήμερα οι κεφαλαιακές απαιτήσεις. Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας ενδέχεται να επηρεαστεί από πολλούς παράγοντες, μεταξύ άλλων και από την επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών και την απομείωση του Ενεργητικού.

Ενδεχόμενη επιδείνωση της πιστωτικής ποιότητας του Ενεργητικού της Τράπεζας, ενδέχεται να δημιουργήσει την ανάγκη για πρόσθετα εποπτικά κεφάλαια. Η μη αποτελεσματική διαχείριση του εποπτικού κεφαλαίου της Τράπεζας, δύναται να επηρεάσει δυσμενώς τη συνέχιση της επιχειρηματικής της

δραστηριότητας, την οργανική της ανάπτυξη και την εφαρμογή της στρατηγικής της και μπορεί να προκαλέσει μέχρι και την ανάκληση της άδειας λειτουργίας της από την ΤτΕ.

Θεμελιώδης αρχή και βασική επιδίωξη της Τράπεζας είναι η διατήρηση ισχυρής κεφαλαιακής επάρκειας προκειμένου να εξασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία και ανάπτυξη της Τράπεζας διασφαλίζοντας παράλληλα την απαραίτητη εμπιστοσύνη μεταξύ του Ιδρύματος και της αγοράς (μεριδιούχοι, καταθέτες και αντισυμβαλλόμενοι εν γένει).

Στοιχεία για την κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας υποβάλλονται ανά τρίμηνο προς τον Ενιαίο Μηχανισμό Εποπτείας της ΕΚΤ. Με πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίζονται οι ελάχιστοι δείκτες (κεφαλαίου κοινών μετοχών, κεφαλαίων κατηγορίας I και κεφαλαιακής επάρκειας) που πρέπει να διαθέτει η Τράπεζα. Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας συγκρίνει τα εποπτικά ίδια κεφάλαια της Τράπεζας με τους κινδύνους (σταθμισμένο ενεργητικό) που αναλαμβάνει το Ίδρυμα. Τα εποπτικά κεφάλαια περιλαμβάνουν τα κεφάλαια κοινών μετοχών κατηγορίας I (μετοχικό κεφάλαιο, αποθεματικά), τα πρόσθετα κεφάλαια κατηγορίας I (υβριδικοί τίτλοι) και τα κεφάλαια κατηγορίας II (τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης). Το σταθμισμένο ενεργητικό περιλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τον κίνδυνο αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου και το λειτουργικό κίνδυνο.

Από την 1η Ιανουαρίου 2014 τέθηκε σε εφαρμογή η Οδηγία 2013/36/Ε.Ε. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013 η οποία ενσωματώθηκε στο Ελληνικό Δίκαιο με το Ν. 4261/2014 και ο Κανονισμός 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρώπης της 26ης Ιουνίου 2013 («CRD IV»), που σταδιακά εισάγουν το νέο πλαίσιο επάρκειας ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων, στα πρότυπα της Βασιλείας III. Σύμφωνα με το ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο για τον υπολογισμό του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας ακολουθούνται οι μεταβατικές διατάξεις όπως ισχύουν.

Επιπροσθέτως:

Πέραν του ορίου 8% για τον Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας, ισχύουν όρια 4,5% για τον δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών και 6% για τον δείκτη Κεφαλαίου της κατηγορίας I (Tier I) προβλέπεται η διατήρηση, από 1.1.2016 και σταδιακά μέχρι την 31.12.2019, αποθεμάτων ασφαλείας κεφαλαίου, επιπλέον των κεφαλαίων κοινών μετοχών.

Ειδικότερα:

α. «Απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου κοινών μετοχών της Κατηγορίας I», το οποίο θα αυξάνεται κάθε έτος αρχής γενομένης από το 2016 κατά 0,625%, ώσπου να ανέλθει σταδιακά στο 2,500% για το 2019. Πιο αναλυτικά, το «απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου κοινών μετοχών της Κατηγορίας I» ανέρχεται σε 1,250% κατά τη χρήση 2017, σε 1,875% κατά τη χρήση 2018 και σε 2,500% κατά τη χρήση 2019, και

β. «Ειδικό αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας», το οποίο για τις χρήσεις 2016 έως 2018 ήταν μηδενικό. Σημειώνουμε ότι, το μηδενικό ειδικό αντικυκλικό απόθεμα ασφαλείας που παραμένει μηδενικό και για το πρώτο τρίμηνο του 2019 σύμφωνα με την από 152/17.12.2018 απόφαση της ΤτΕ, ενδέχεται να μεταβληθεί εντός του 2019.

Επιπλέον, η ΤτΕ είχε επιβάλει σε ατομική βάση πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις ύψους 2,100% για το έτος 2019. Κατά συνέπεια, η ελάχιστη τιμή του συνολικού δείκτη κεφαλαίου, αντί για 8,000%, διαμορφώνεται σε 12,60% για το 2019.

Επίσης, λόγω της σημαντικής συμμετοχής της αναβαλλόμενης φορολογίας στα εποπτικά κεφάλαια, είναι ουσιώδης ο κίνδυνος που σχετίζεται με το πλαίσιο αναγνώρισης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (D.T.A. & D.T.C.) και σχετίζεται με τους μελλοντικούς φορολογικούς συντελεστές και τυχόν δυσμενή μεταβολή του νομικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει το χειρισμό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στα εποπτικά κεφάλαια.

Κεφαλαιακή επάρκεια Τράπεζας: Η κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών της Τράπεζας, είναι αποτέλεσμα των επιτυχημένων αυξήσεων κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκαν τον Δεκέμβριο 2015 και τον Δεκέμβριο 2018 καθώς και της ταυτόχρονης διάθεσης δύο νέων ομολογιακών δανείων το 2015 και ενός ομολογιακού δανείου το 2018 για την ενίσχυση του συντελεστή των κεφαλαίων των πρόσθετων στοιχείων της Κατηγορίας 1 (Ad. Tier I) και της κατηγορίας 2 (Tier 2). Ως αποτέλεσμα, ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1 Capital Ratio) διαμορφώθηκε την 30.09.2019 στο 10,036%, ο Δείκτης Κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (TIER I) στο 11,222% και ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου (Total Capital Ratio) στο 13,145%. Το πλεόνασμα στο Συνολικό Δείκτη Κεφαλαίου ανέρχεται σε 0,545% ή σε περίπου 6,94 εκατ. ευρώ.

Δείκτες	Δείκτες		Μεταβολή	Συνολικός δείκτης κεφαλαίου	Πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις ΤτΕ	Απόθεμα ασφαλείας Ν. 4261/2014	Ειδικό αντικυκλικό απόθεμα ασφαλείας Ν.	Ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις	Περιθώριο
	30.09.2019	31.12.2018							
CET 1	10,036%	10,530%	-0,494%	4,500%	1,176%	2,500%	0,000%	8,176%	1,860%
TIER I	11,222%	11,757%	-0,535%	6,000%	1,575%	2,500%	0,000%	10,075%	1,147%
Total Capital Ratio	13,145%	14,032%	-0,887%	8,000%	2,100%	2,500%	0,000%	12,600%	0,545%

Σημειώνεται ότι η ελάχιστη τιμή του συνολικού δείκτη κεφαλαίου, αντί για 8,00%, διαμορφώνεται σε 12,60% για το 2019 με το συνολικό δείκτη κεφαλαίου της Τράπεζας, κατά την 30.09.2019 να ανέρχεται σε 13,145% καλύπτοντας πλήρως τις σχετικές απαιτήσεις.

Τέλος για το μετριασμό των επιπτώσεων από την εισαγωγή του ΔΠΧΠ 9 στα εποπτικά ίδια κεφάλαια η Τράπεζα σύμφωνα με το Κανονισμό (2395/2017) εφαρμόζει τις μεταβατικές διατάξεις (rphase-in approach), όπου προβλέπεται ότι τα τραπεζικά ιδρύματα δύνανται, από την πρώτη ημερομηνία εφαρμογής του ΔΠΧΠ 9 και για μία πενταετία, να προσθέτουν/επαναφέρουν στον δείκτη CET1 το μετά από φόρους ποσό της διαφοράς των προβλέψεων που θα προκύψουν κατά τη μετάβαση στο νέο πρότυπο ΔΠΧΠ 9 σε σχέση με τις προβλέψεις που θα έχουν αναγνωριστεί την 31.12.2017 σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 («στατικό» ποσό).

Ρευστότητα: Στα τέλη του Β' εξαμήνου του 2015 και έως τις αρχές του 2016, το ελληνικό τραπεζικό σύστημα υποχρεώθηκε να αντλήσει ρευστότητα από τον E.L.A. για να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες ανάγκες που προέκυψαν, λόγω της απόφασης της E.K.T. να αναστείλει την αποδοχή τίτλων εκδόσεως ή

εγγύησης Ελληνικού Δημοσίου για πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης, αλλά και λόγω της σημαντικής μείωσης των καταθέσεων. Ωστόσο, οι περιορισμοί στις κινήσεις κεφαλαίων που επιβλήθηκαν από 28.6.2015, λόγω της αυξημένης εκροής καταθέσεων το Ά εξάμηνο του 2015, και παραμένουν σε ισχύ, παρά τη σταδιακή τους «χαλάρωση», συντέλεσαν στη σταθεροποίηση της καταθετικής βάσης και στη βελτίωση της ρευστότητας. Η βελτίωση του κλίματος οικονομικής εμπιστοσύνης και η επιστροφή των καταθέσεων, σε συνέχεια της επιτυχούς ολοκλήρωσης της 2ης αξιολόγησης, οδήγησε σε σταδιακή αποκλιμάκωση του δανεισμού από τον έκτακτο μηχανισμό στήριξης με αποτέλεσμα η Τράπεζα να έχει ανεξαρτηθεί πλήρως από τον ELA ήδη από το 2017. Η Τράπεζα συνεχίζει να έχει πρόσβαση στον E.L.A. και έχει διαθέσιμα στοιχεία Ενεργητικού που μπορούν να ενχυριστούν για την άντληση ρευστότητας σε περίπτωση ανάγκης. Η Τράπεζα τηρεί τις απαιτήσεις ρευστότητας και καθαρής σταθερής χρηματοδότησης που προβλέπονται από τα αρ. 412 και 413 του Κανονισμού ΕΕ 275/2003 και επιμετρώνται με το δείκτη LCR (Liquidity Coverage Requirement) και NSFR (net stable funding requirement, NSFR) αντίστοιχα. Στις 30.09.2019, οι δείκτες LCR και NSFR ανήλθαν σε ποσοστό 191,20% και 118% αντίστοιχα.

Δείκτες διασφάλισης ρευστότητας	30.09.2019		31.12.2018	
	Απαιτούμενο όριο δείκτη	Δείκτης	Απαιτούμενο όριο δείκτη	Δείκτης
Liquidity Coverage Ratio (LCR)	LCR > 100%	191,20%	LCR > 100%	175,30%
Net Stable Funding Ratio (NSFR)	NSFR > 100%	118,00%	NSFR > 100%	116,00%

Ενέργειες Διοίκησης: Η Διοίκηση κατάφερε να αποκαταστήσει την κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας, μέσω των επιτυχημένων αυξήσεων κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκαν τον Δεκέμβριο 2015 και τον Δεκέμβριο 2018 καθώς και της ταυτόχρονης διάθεσης δύο νέων ομολογιακών δανείων το 2015 και ενός ομολογιακού δανείου το 2018 για την ενίσχυση του συντελεστή των κεφαλαίων των πρόσθετων στοιχείων της Κατηγορίας 1 (Tier I).

Επίσης, όπως αποτυπώνεται και στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της 31.12.2018, οι προσπάθειες της Διοίκησης και των στελεχών της Τράπεζας για την ενίσχυση της ρευστότητας απέφεραν σημαντική αύξηση των καταθέσεων κατά 130 εκατ. ευρώ περίπου έναντι της προηγούμενης χρήσης. Αντίστοιχα, κατά την 30.09.2019 η αύξηση των καταθέσεων (πελατών) έναντι της 31.12.2018 ανέρχεται σε 66,8 εκατ. ευρώ περίπου.

Επιπλέον, έχουν ληφθεί μέτρα για την ενίσχυση του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας, με την αρτιότερη διαχείριση των καθυστερούμενων δανείων και τη βελτίωση του επιτοκιακού περιθωρίου (margin), προκειμένου να βελτιωθεί η λειτουργική κερδοφορία της Τράπεζας.

2.3 Νέα Λογιστικά Πρότυπα και ερμηνείες της ΕΔΔΠΧΑ

Η Τράπεζα έχει υιοθετήσει όλα τα νέα πρότυπα και τις διερμηνείες, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική για τις χρήσεις που άρχισαν την 1η Ιανουαρίου 2019. Στην παράγραφο 2.3.1 παρουσιάζονται τα πρότυπα τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2019. Στην παράγραφο 2.3.2 παρουσιάζονται τα πρότυπα, οι τροποποιήσεις και οι διερμηνείες, τα οποία είτε δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ, είτε δεν έχουν υιοθετηθεί, από την Ε.Ε..

2.3.1 Αρχές, νέα πρότυπα, διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων, τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2018 ή μεταγενέστερα.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Η επίπτωση από την εφαρμογή του ΔΠΧΠ 16 στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας αναφέρεται στη σημείωση 27.

ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας.

2.3.2 Νέα πρότυπα, διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων, τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα πρότυπα, διερμηνείες και αναθεωρήσεις προτύπων έχουν δημοσιευτεί αλλά, είτε δεν έχουν τεθεί ακόμα σε ισχύ, είτε δεν έχουν εγκριθεί από την Ε.Ε.:

Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης

επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Τράπεζα θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές της Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία.

Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Τράπεζα θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές της Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Τράπεζα θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές της Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το

ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Τράπεζα θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές της Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Τράπεζα θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές της Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία.

Η Τράπεζα δεν έχει σκοπό να εφαρμόσει κανένα από τα Πρότυπα ή τις Διερμηνείες νωρίτερα. Με βάση τις λογιστικές πολιτικές που ακολουθούνται, η Διοίκηση δεν αναμένει σημαντικές επιδράσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας από την εφαρμογή των ανωτέρω Προτύπων και Διερμηνειών, όταν αυτά καταστούν εφαρμόσιμα.

2.4 Ίδια Κεφάλαια-Συνεταιριστικό Κεφάλαιο

Η Τράπεζα, υπό προϋποθέσεις (βλέπε παρακάτω), είναι οργανισμός ανοικτού κεφαλαίου. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μεριδιούχων της Συνεταιριστικής Τράπεζας ρυθμίζονται από το Ν. 1667/1986, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4340/2015, από τις αποφάσεις των οργάνων του Συνεταιρισμού και από το καταστατικό του Συνεταιρισμού, το οποίο δεν περιέχει διατάξεις περισσότερο περιοριστικές απ' αυτές που προβλέπει ο Νόμος.

Οι συνεταιριστικές μερίδες είναι ονομαστικές και άυλες. Κάθε συνεταίρος (φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου), έχει το δικαίωμα πέραν της υποχρεωτικής μερίδας, να αποκτήσει απεριόριστο αριθμό προαιρετικών μερίδων. Ο συνεταίρος ευθύνεται μέχρι της ονομαστικής αξίας των μερίδων του για τις υποχρεώσεις του Συνεταιρισμού που δημιουργήθηκαν, τόσο πριν από την εγγραφή του όσο και κατά το διάστημα που είναι μέλος. Η σχετική αξίωση παραγράφεται μετά την παρέλευση ενός έτους από την έξοδο του συνεταίρου ή από την περάτωση της πτωχευτικής διαδικασίας ή της εκκαθάρισης σε περίπτωση διάλυσης του Συνεταιρισμού.

Επιτρέπεται η έκδοση προαιρετικών μερίδων χωρίς δικαίωμα ψήφου, με προνόμιο, το οποίο θα συνίσταται σε δικαίωμα απόληψης μερίσματος πολλαπλάσιου εκείνου που αντιστοιχεί σε κάθε κοινή συνεταιριστική μερίδα. Κατά τη διανομή των καθαρών κερδών και του προϊόντος της εκκαθάρισης όλες ανεξαιρέτως οι συνεταιριστικές μερίδες ικανοποιούνται στην ίδια σειρά. Για τη λήψη απόφασης που αφορά την έκδοση των ανωτέρω προνομιούχων προαιρετικών συνεταιριστικών μερίδων και τον καθορισμό του ως άνω πολλαπλασιαστή του μερίσματος, η Γενική Συνέλευση των μελών του συνεταιρισμού βρίσκεται σε απαρτία σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 20 του καταστατικού και απαιτείται η προβλεπόμενη στην παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου πλειοψηφία.

Τα ομόλογα και οι προαιρετικές μερίδες δύναται να εισαχθούν σε οργανωμένη αγορά της παρ. 10 του άρθρου 2 του Ν. 3606/2007. Τα ομόλογα αυτά και οι προαιρετικές μερίδες τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή στο σύστημα άυλων τίτλων (Σ.Α.Τ.) του Ν. 3756/2009, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον κανονισμό λειτουργίας του. Ως προς τη μεταβίβαση, τη σύσταση βαρών και την επιβολή κατασχέσεων επί των ομολόγων και προαιρετικών μερίδων εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις για τα εισηγμένα ομόλογα και μετοχές, αντίστοιχα.

Η απόκτηση αυτών των ομολόγων και των προαιρετικών μερίδων δεν προσδίδει στους κατόχους τους την ιδιότητα του μέλους του συνεταιρισμού.

Απόδοση αξίας συνεταιριστικών μερίδων (άρθρο 39 καταστατικού):

1. Κάθε χρόνο και πριν από την τακτική Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει το ύψος της αξίας της συνεταιριστικής μερίδας που αποδίδεται στο συνεταίρο που αποχωρεί ή αποκλείεται, στους κληρονόμους του αποβιώσαντος συνεταίρου, αν κανένας τους δεν αποκτά την ιδιότητα του μέλους του Συνεταιρισμού, καθώς και σε κάθε περίπτωση εξόφλησης συνεταιριστικής μερίδας από το Συνεταιρισμό.

Κάθε συνεταίρος μπορεί, μετά από παρέλευση τριετίας από την έκδοσή τους, να υποβάλλει αίτηση για την απόδοση της αξίας όσων προαιρετικών μερίδων επιθυμεί. Η απόδοση της αξίας των συνεταιριστικών μερίδων, υποχρεωτικών και προαιρετικών, εξαρτάται από την προηγούμενη έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 149 του Ν. 4261/2014 και εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των καταστατικών οργάνων της Συνεταιριστικής Τράπεζας, σύμφωνα με τις προβλέψεις των παρ. 7 και 9 του άρθρου 2 του Ν. 1667/1986. Η αξία αυτή, με την επιφύλαξη των άρθρων 17 παρ. 2 και 22 παρ. 7 του παρόντος καταστατικού, καταβάλλεται στους δικαιούχους μετά την πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση που ακολουθεί την αποχώρηση, τον αποκλεισμό ή την υποβολή της αιτήσεως.

2. Ως αξία που αποδίδεται νοείται η αξία της συνεταιριστικής μερίδας που αναλογεί στην καθαρή περιουσία του Συνεταιρισμού, όπως αυτή προκύπτει από τον ελεγμένο από νόμιμο ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο, Ισολογισμό της τελευταίας χρήσης (εσωτερική λογιστική αξία).

3. Η απόδοση της αξίας των συνεταιριστικών μερίδων, υποχρεωτικών και προαιρετικών, θα τελεί υπό την προϋπόθεση ότι δεν θίγονται οι υποχρεώσεις του Συνεταιρισμού που συναρτώνται με το ύψος των ιδίων κεφαλαίων, βάσει των εκάστοτε ισχυόντων κανόνων εποπτείας.

4. Σε κάθε περίπτωση, η απόδοση της αξίας των συνεταιριστικών μερίδων, θα γίνεται σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται από το Νόμο και την Τράπεζα της Ελλάδος.

Περιορισμοί εξόφλησης / μεταβίβασης συνεταιριστικού κεφαλαίου:

Η Τράπεζα, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 149 του Ν. 4261/5.5.2014, δεν εγκρίνει την εξόφληση συνεταιριστικών μερίδων, όταν ο δείκτης κεφαλαιακής της επάρκειας υπολείπεται του ελαχίστου που επιβάλλει το ισχύον θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της. Σε κάθε περίπτωση η Τράπεζα της Ελλάδος, δύναται να απαγορεύει την εξόφληση συνεταιριστικών μερίδων από την πλευρά της Τράπεζας, εφόσον τίθεται σε κίνδυνο η βιωσιμότητά της. Τέλος, η συνεταιριστική μερίδα (υποχρεωτική και προαιρετική) μεταβιβάζεται μόνο σε συνεταίρο. Η μεταβίβαση σε τρίτο, γίνεται μόνο ύστερα από συναίνεση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία δεν παρέχεται, εφόσον δεν συντρέχουν οι όροι που απαιτούνται για την είσοδο του τρίτου στον Συνεταιρισμό ως συνεταίρου. Η μεταβίβαση γίνεται με γραπτή συμφωνία και συντελείται με την καταχώρισή της στο μητρώο.

Κατάταξη συνεταιριστικού κεφαλαίου στην καθαρή θέση ή κατάταξη ως χρηματοοικονομική υποχρέωση

Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 2: Μεριδες μελών σε συνεταιριστικές οικονομικές οντότητες και όμοια μέσα:

Πολλά χρηματοοικονομικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των μερίδων μελών σε συνεταιριστικές οικονομικές οντότητες, έχουν χαρακτηριστικά ιδίων κεφαλαίων, όπως τα δικαιώματα ψήφου και το δικαίωμα συμμετοχής σε διανομές μερισμάτων. Κάποια χρηματοοικονομικά μέσα δίδουν στον κάτοχο το δικαίωμα να ζητήσει την εξόφληση έναντι μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού μέσου, αλλά δύναται να περιλαμβάνουν ή να υπόκεινται σε περιορισμούς, σχετικά με το αν τα χρηματοοικονομικά μέσα θα εξοφληθούν. Ανάλογα με τους όρους εξόφλησης καθορίζεται αν τα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται ως ίδια κεφάλαια ή χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Το συμβατικό δικαίωμα του κατόχου ενός χρηματοοικονομικού μέσου να ζητήσει την εξόφληση, δεν προϋποθέτει, από μόνο του, την κατάταξη του χρηματοοικονομικού μέσου ως χρηματοοικονομική υποχρέωση. Μάλλον, η οικονομική οντότητα πρέπει να λάβει υπόψη όλους τους όρους και τις προϋποθέσεις του χρηματοοικονομικού μέσου για τον προσδιορισμό της κατάταξής του ως χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ίδια κεφάλαια. Στους όρους και προϋποθέσεις περιλαμβάνονται σχετικοί τοπικοί Νόμοι, κανονισμοί και το καταστατικό της οικονομικής οντότητας, που ισχύει κατά την ημερομηνία της κατάταξης, αλλά όχι οι αναμενόμενες μελλοντικές τροποποιήσεις εκείνων των Νόμων, των κανονισμών ή του καταστατικού.

Οι καταθέσεις όψεως, περιλαμβανομένων των τρεχούμενων και των καταθετικών λογαριασμών και οι παρόμοιες συμβάσεις που προκύπτουν, όταν τα μέλη φέρονται ως πελάτες, είναι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της οικονομικής οντότητας.

Ειδικότερα, οι μερίδες μελών θα κατατάσσονται ως ίδια κεφάλαια όταν:

- Η οικονομική οντότητα έχει άνευ όρων δικαίωμα να αρνηθεί να εξοφλήσει τις μερίδες των μελών.
- Οι τοπικοί Νόμοι ή οι κανονισμοί ή το καταστατικό της οικονομικής οντότητας δύνανται να επιβάλλουν διάφορες απαγορεύσεις στην εξόφληση των μερίδων των μελών, π.χ. άνευ όρων απαγορεύσεις ή απαγορεύσεις που βασίζονται σε κριτήρια ρευστότητας. Αν η εξόφληση απαγορεύεται ρητά από τους τοπικούς Νόμους ή τους κανονισμούς ή το καταστατικό της οικονομικής οντότητας, οι μερίδες των μελών θεωρούνται ίδια κεφάλαια. Ωστόσο, οι διατάξεις των τοπικών Νόμων, των κανονισμών ή του καταστατικού της οικονομικής οντότητας, που απαγορεύουν την εξόφληση, μόνο εφόσον πληρούνται (ή δεν πληρούνται) ορισμένες προϋποθέσεις, όπως οι περιορισμοί που αφορούν τη ρευστότητα, δεν έχουν ως συνέπεια οι μερίδες των μελών να θεωρούνται ίδια κεφάλαια.

Μια άνευ όρων απαγόρευση μπορεί να είναι απόλυτη, με την έννοια ότι απαγορεύονται όλες οι εξοφλήσεις. Μια άνευ όρων απαγόρευση μπορεί να είναι μερική, με την έννοια ότι απαγορεύει την εξόφληση των μερίδων των μελών, αν η εξόφληση θα γινόταν η αιτία, ο αριθμός των μερίδων των μελών ή το ύψος του καταβεβλημένου κεφαλαίου από μερίδες μελών να πέσει κάτω από ένα ορισμένο επίπεδο. Οι μερίδες των μελών που υπερβαίνουν το ύψος της απαγόρευσης της εξόφλησης είναι υποχρεώσεις, εκτός αν, η οντότητα έχει άνευ όρων δικαίωμα να αρνηθεί να εξοφλήσει, όπως περιγράφεται ανωτέρω. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο αριθμός των μερίδων ή το ύψος του καταβεβλημένου κεφαλαίου που υπόκειται στην απαγόρευση εξόφλησης, δύνανται να μεταβληθεί από καιρό εις καιρό. Μια τέτοια μεταβολή στην απαγόρευση εξόφλησης, οδηγεί σε μία μεταφορά ανάμεσα σε χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και Ίδια Κεφάλαια.

Κατά την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα θα επιμετρήσει τη χρηματοοικονομική της υποχρέωση για εξόφληση στην εύλογη αξία.

Για τις μερίδες μελών με χαρακτηριστικό εξόφλησης, η οικονομική οντότητα επιμετρά την εύλογη αξία της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης για εξόφληση, σε ποσό όχι χαμηλότερο από το μέγιστο καταβλητέο ποσό, σύμφωνα με τους όρους της προεξόφλησης του καταστατικού της ή του εφαρμοστέου Νόμου, προεξοφλημένο από την πρώτη ημερομηνία που το ποσό αυτό θα μπορούσε να γίνει απαιτητό.

Όπως ορίζεται στην παράγραφο 35 του Δ.Λ.Π. 32, οι διανομές σε κατόχους συμμετοχικών τίτλων, αναγνωρίζονται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια, καθαρές από κάθε όφελος φόρου εισοδήματος. Οι τόκοι, τα μερίσματα και άλλες αποδόσεις που σχετίζονται με χρηματοοικονομικά μέσα που κατατάσσονται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, είναι δαπάνες, ανεξάρτητα αν τα ποσά που καταβάλλονται χαρακτηρίζονται σύμφωνα με το Νόμο ως μερίσματα, τόκοι ή αλλιώς.

Η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει το σύνολο του Συνεταιριστικού Κεφαλαίου στα Ίδια Κεφάλαια, καθότι δεν υφίσταται σχετική άδεια από την ΤτΕ, για επιστροφές κεφαλαίων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 149 του Ν. 4261/5.5.2014.

Έξοδα αυξήσεως συνεταιριστικού κεφαλαίου: Τα άμεσα έξοδα για την έκδοση μερίδων, εμφανίζονται, μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του αποτελέσματος εις νέο.

Διαφορά από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο: Στο λογαριασμό αυτό καταχωρείται η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των μερίδων που εκδίδονται και της τιμής διάθεσής τους.

2.5 Πληροφόρηση κατά τομέα

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 8 ως τομείς μιας οικονομικής οντότητας προδιαγράφονται αυτοί που εξετάζονται εσωτερικά από την Διοίκηση ως σημαντικοί στα πλαίσια αξιολόγησης τομεακών αποδόσεων και κινδύνων και κατανομής των διαθέσιμων πόρων. Στην παρούσα φάση η Διοίκηση παρακολουθεί τους κινδύνους και αποδόσεις από τραπεζικές εργασίες και από χρηματοοικονομικά προϊόντα συγκεντρωτικά. Συνεπώς δεν έχει προβεί σε διαχωρισμό επιχειρηματικών τομέων καθώς αντιμετωπίζει το σύνολο των δραστηριοτήτων της ενιαία.

3. Σημαντικές λογιστικές αρχές, εκτιμήσεις και υποκειμενικές κρίσεις

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) προϋποθέτει τη διενέργεια υποκειμενικών κρίσεων, εκτιμήσεων και παραδοχών από τη διοίκηση, οι οποίες επηρεάζουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν στις ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις καθώς και στις σημειώσεις, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών. Η διοίκηση της Τράπεζας πιστεύει ότι οι υποκειμενικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές που έχουν διενεργηθεί για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων είναι οι κατάλληλες λαμβάνοντας υπόψη τα γεγονότα που ίσχυαν κατά την 31η Δεκεμβρίου του έτους αναφοράς.

Πολλές από τις λογιστικές αρχές που υιοθετεί η Τράπεζα, από τη φύση τους, απαιτούν την χρήση εκτιμήσεων, σε παραδοχές αποτιμήσεων και σε άλλες υποκειμενικές αξιολογήσεις. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα έχει αξιολογήσει ορισμένες λογιστικές αρχές ως σημαντικές για την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων, εξαιτίας αφενός των υποκειμενικών κρίσεων, εκτιμήσεων και παραδοχών που ενέχουν, και αφετέρου λόγω της ευαισθησίας των οικονομικών καταστάσεων σε αυτές.

3.1 Προβλέψεις πιστωτικού κινδύνου

Οι προβλέψεις έναντι πιστωτικού κινδύνου που σχηματίζονται είναι αποτέλεσμα συνεχούς αξιολόγησης του δανειακού χαρτοφυλακίου και των πιθανών ζημιών του. Οι εκτιμήσεις επηρεάζονται από ένα πλήθος παραγόντων όπως η οικονομική κατάσταση του πιστούχου, η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των καλυμμάτων, η γενικότερη οικονομική κατάσταση και το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο. Η διοίκηση πιστεύει ότι οι διενεργηθείσες προβλέψεις είναι λογικές και δικαιολογούνται επαρκώς.

3.2 Ανακτησιμότητα αναβαλλόμενου φόρου

Η αναβαλλόμενη φορολογία ρυθμίζεται από το Δ.Λ.Π. 12 «Φόροι εισοδήματος». Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method), για όλες τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από τη φορολογική βάση των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων και από την αντίστοιχη λογιστική αξία τους. Οι ουσιώδεις προσωρινές διαφορές αφορούν κυρίως τις προβλέψεις έναντι πιστωτικού κινδύνου, τη ζημία από την εφαρμογή του προγράμματος ανταλλαγής Ο.Ε.Δ. (+PSI) και την

αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση από την χρεωστική διαφορά της παρ. 3 του άρθρου 27 του Ν. 4172/2013 από τη διαγραφή δανείων.

Με βάση το Επιχειρηματικό Σχέδιο της Τράπεζας, ο αναβαλλόμενος φόρος διαφαίνεται ολικά ανακτήσιμος, ωστόσο, οι εκτιμήσεις της Διοίκησης για τη μελλοντική εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων της Τράπεζας ενσωματώνουν πολλαπλές παραδοχές και υποθέσεις, ορισμένες από τις οποίες δεν ελέγχονται από την ίδια την Τράπεζα (οικονομικό περιβάλλον, παροχή ρευστότητας, αναλήψεις καταθετών κ.λπ.).

Σύμφωνα με το άρθρο 27Α του Ν. 4172/2013, η Τράπεζα δύναται να μετατρέψει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (Α.Φ.Α. ή D.T.A.) επί συγκεκριμένων προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (D.T.C.). Η Τράπεζα με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των συνεταιριών το Μάρτιο του 2016, έχει υπαχθεί στο ειδικό καθεστώς του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013, όπως ισχύει.

Στις 4 Απριλίου 2017 δημοσιεύτηκε ο Ν. 4465/2017, με τον οποίο εισάγονται τροποποιήσεις στα άρθρα 27 και 27Α του Ν. 4172/2013. Ειδικότερα, στο άρθρο 27 προβλέπεται 20ετής περίοδος απόσβεσης (μεταφοράς) των ζημιών από διαγραφή δανείων, ενώ στο άρθρο 27Α προβλέπεται ότι πέραν της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που αφορά στο ποσό των σωρευμένων προβλέψεων και λοιπών εν γένει ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου και στο υπολειπόμενο (αναπόσβεστο) υπόλοιπο της χρεωστικής διαφοράς του PSI, μπορεί και η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που αφορά λογιστικές διαγραφές και οριστικές ζημίες λόγω οριστικής διαγραφής ή μεταβίβασης δανείων, υπό προϋποθέσεις, να μετατρέπεται σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Δημοσίου. Οι προσθήκες στην παράγραφο 2 του άρθρου 27Α δεν οδηγούν σε αύξηση των μετατρεπόμενων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, καθώς προβλέπεται ρητά ο περιορισμός στο ποσό του φόρου που αναλογεί στις προσωρινές διαφορές από σωρευμένες προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου που είχαν λογιστεί ως 30 Ιουνίου 2015. Από το ποσό αυτό αφαιρούνται:

α) Τυχόν ποσό οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης, το οποίο προέκυψε σε περίπτωση λογιστικής ζημίας χρήσεως κατά τις διατάξεις του άρθρου 27Α, β) το ποσό του φόρου που αναλογεί σε τυχόν μεταγενέστερες ειδικές φορολογικές προβλέψεις, οι οποίες αφορούν στις ανωτέρω σωρευμένες προβλέψεις και γ) το ποσό του φόρου που αναλογεί στις ετήσιες αποσβέσεις της χρεωστικής διαφοράς της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 27.

Ο συντελεστής φορολογίας για τον υπολογισμό της Α.Φ.Α. του άρθρου 27Α, δεν μπορεί να υπερβαίνει το φορολογικό συντελεστή που ίσχυε για το φορολογικό έτος 2015.

Για την Τράπεζα, το ποσό της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να μετατραπεί σε οριστική απαίτηση, ανέρχεται σε **περίπου 45,37 εκατ. ευρώ**. Πρόκειται για τον αναλογούντα φόρο, 29%, επί των προσωρινών διαφορών των σωρευμένων προβλέψεων έναντι πιστωτικού κινδύνου, οι οποίες είχαν λογισθεί έως τις 30 Ιουνίου 2015.

Η αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (D.T.A.), καθώς και η ενδεχόμενη μετατροπή τους σε απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (D.T.C.), μπορεί να επηρεαστούν αρνητικά από: α) τη μελλοντική μείωση των συντελεστών φορολογίας εισοδήματος και β) τη δυσμενή μεταβολή του νομικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει το χειρισμό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στα εποπτικά κεφάλαια.

3.3 Προσδιορισμός εύλογης αξίας ακινήτων

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα και οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται περιοδικά στην εύλογη αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται από ανεξάρτητους πιστοποιημένους εκτιμητές. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις αγοραίες τιμές ή αναπροσαρμόζεται, αν κρίνεται απαραίτητο, αναλόγως της φύσης, της τοποθεσίας και της κατάστασης του ακινήτου.

3.4 Κατάταξη συνεταιριστικού κεφαλαίου

Η Διοίκηση της Τράπεζας εκτιμά ότι συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση του Συνεταιριστικού Κεφαλαίου στην καθαρή Θέση σύμφωνα με την Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 2. Η μεταβολή στο μέλλον αυτών ή ορισμένων εξ αυτών των προϋποθέσεων (βλέπε παρ.2.4) μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αναταξινόμηση του συνόλου ή μέρους των ιδίων κεφαλαίων στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

4. Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων

Το περίγραμμα ενός αποτελεσματικού Πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων (ΠΔΧ), το οποίο είναι εφαρμόσιμο, μετρήσιμο και αναπτυσσόμενο, είναι βασικό και θεμελιώδες στοιχείο για την οργάνωση και την υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής της Τράπεζας.

Το Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων περιλαμβάνει μια συνολική προσέγγιση πολιτικών, διαδικασιών, ελέγχων και συστημάτων, μέσω των οποίων ταυτοποιείται, καθορίζεται και παρακολουθείται η διάθεση για ανάληψη κινδύνων. Εναρμονίζεται με την επιχειρησιακή στρατηγική και το επιχειρηματικό μοντέλο, καθώς και το πενταετές επιχειρησιακό πλάνο της Τράπεζας.

Η Τράπεζα έχει θεσπίσει Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνων στην οποία περιγράφεται αναλυτικά το Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων, τα ανώτατα όρια διάθεσης ανάληψης κινδύνων, καθώς και τα σημεία έγκαιρης προειδοποίησης. Η Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνων αναθεωρείται σε ετήσια βάση διασφαλίζοντας την υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής μέσα στο επιθυμητό πλαίσιο διάθεσης ανάληψης κινδύνων.

Η Έκθεση της Τράπεζας στους χρηματοοικονομικούς κινδύνους και το πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων αυτών παρουσιάζεται αναλυτικά στη σημείωση 4 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2018.

5. Κίνδυνοι που συνδέονται με τη δημοσιονομική κρίση της Ελλάδας

Το Τρίτο Πρόγραμμα στήριξης της Ελληνικής Οικονομίας έληξε στις 21 Αυγούστου 2018, με την Ελληνική Οικονομία να εισέρχεται στο πρώτο έτος από το 2010 στο οποίο δεν εφαρμόζεται Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής. Ως συνέπεια της ολοκλήρωσης του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής, το οικονομικό κλίμα αποκαθίσταται, η ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος και της οικονομίας βελτιώνεται και οι αποδόσεις των ελληνικών κρατικών ομολόγων αποκλιμακώνονται. Παρ' όλα αυτά, οι ρυθμοί ανάπτυξης παραμένουν σχετικά χαμηλοί και η πιστοληπτική αξιολόγηση του Ελληνικού Δημοσίου είναι χαμηλότερη της επενδυτικής κατηγορίας. Παράλληλα, η οικονομία εξακολουθεί να αντιμετωπίζει μεγάλες προκλήσεις, ενώ υπάρχουν σημαντικοί κίνδυνοι και αβεβαιότητες που προέρχονται από το εξωτερικό και το εσωτερικό περιβάλλον.

Όσον αφορά το εξωτερικό περιβάλλον, κίνδυνοι μπορούν να προκύψουν από μία μεγαλύτερη του αναμενομένου επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας εξαιτίας του εμπορικού προστατευτισμού, από μία πιθανή απότομη διόρθωση στις παγκόσμιες χρηματοπιστωτικές αγορές, που θα μπορούσε να αυξήσει το κόστος και να περιορίσει τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης, από το ενδεχόμενο μιας μη συντεταγμένης αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Brexit) και άλλες γεωπολιτικές εξελίξεις.

Σε ό,τι αφορά το εγχώριο περιβάλλον, καθυστερήσεις στην υλοποίηση μεταρρυθμίσεων ή και ακύρωσή τους θα επιδράσουν αρνητικά στο επενδυτικό κλίμα και την οικονομική δραστηριότητα.

Αναφορικά με το χρηματοπιστωτικό σύστημα, η συστηματική μείωση των αποδόσεων των κρατικών ομολόγων, τόσο παγκοσμίως όσο και στην Ελλάδα, ήταν το κυρίαρχο χαρακτηριστικό των χρηματοοικονομικών εξελίξεων το τρίτο τρίμηνο του 2019. Ταυτόχρονα, βελτιώνονται οι προοπτικές για το τραπεζικό σύστημα μεσοπρόθεσμα, καθότι αναμένεται η εφαρμογή δραστικότερων εργαλείων για την μείωση των Μη Εξυηρητούμενων Δανείων (ΜΕΔ), ύστερα από την έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή του σχεδίου «Ηρακλής» για την προστασία περιουσιακών στοιχείων για τις τράπεζες (Asset Protection Scheme). Επισημαίνεται ότι η αντιμετώπιση των μη εξυηρητούμενων δανείων θα μπορούσε να απελευθερώσει πόρους, οι οποίοι θα διοχετευθούν σε παραγωγικές επενδύσεις, επιταχύνοντας την οικονομική δραστηριότητα.

Επίσης θετικά στο τραπεζικό σύστημα επιδρούν η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, η πλήρης άρση των κεφαλαιακών περιορισμών, η συνεχιζόμενη αύξηση των καταθέσεων, η βελτίωση των όρων άντλησης κεφαλαίων από εναλλακτικές πηγές, η σταδιακή αύξηση των πωλήσεων χαρτοφυλακίων ΜΕΔ, αλλά και κανονιστικές αλλαγές σε σχέση με τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά.

Με αυτά τα δεδομένα το Μακροοικονομικό περιβάλλον αξιολογείται ως ευνοϊκότερο παρά το γεγονός ότι παραμένουν σημαντικές αβεβαιότητες που σχετίζονται με τις γεωπολιτικές εξελίξεις και τους προαναφερθέντες κινδύνους εν γένει.

6. Κεφαλαιακή επάρκεια

Η Τράπεζα υπόκειται στον κίνδυνο να μην έχει επαρκή κεφάλαια, ώστε να πληροί τις ελάχιστες εποπτικές απαιτήσεις κεφαλαιακής επάρκειας. Επιπρόσθετα, τα εφαρμοζόμενα κατώτατα όρια κεφαλαιακής επάρκειας μπορεί στο μέλλον να αυξηθούν ή να αλλάξει ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόζονται σήμερα οι κεφαλαιακές απαιτήσεις. Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας ενδέχεται να επηρεαστεί από πολλούς παράγοντες, μεταξύ άλλων και από την επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών και την απομείωση του Ενεργητικού.

Ενδεχόμενη επιδείνωση της πιστωτικής ποιότητας του Ενεργητικού της Τράπεζας, ενδέχεται να δημιουργήσει την ανάγκη για πρόσθετα εποπτικά κεφάλαια. Η μη αποτελεσματική διαχείριση του εποπτικού κεφαλαίου της Τράπεζας, δύναται να επηρεάσει δυσμενώς τη συνέχιση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, την οργανική της ανάπτυξη και την εφαρμογή της στρατηγικής της και μπορεί να προκαλέσει μέχρι και την ανάκληση της άδειας λειτουργίας της από την ΤτΕ.

Θεμελιώδης αρχή και βασική επιδίωξη της Τράπεζας είναι η διατήρηση ισχυρής κεφαλαιακής επάρκειας προκειμένου να εξασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία και ανάπτυξη της Τράπεζας διασφαλίζοντας παράλληλα την απαραίτητη εμπιστοσύνη μεταξύ του Ιδρύματος και της αγοράς (μεριδίουχοι, καταθέτες και αντισυμβαλλόμενοι εν γένει).

Στοιχεία για την κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας υποβάλλονται ανά τρίμηνο προς τον Ενιαίο Μηχανισμό Εποπτείας της ΕΚΤ. Με πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίζονται οι ελάχιστοι δείκτες (κεφαλαίου κοινών μετοχών, κεφαλαίων κατηγορίας Ι και κεφαλαιακής

επάρκειας) που πρέπει να διαθέτει η Τράπεζα. Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας συγκρίνει τα εποπτικά ίδια κεφάλαια της Τράπεζας με τους κινδύνους (σταθμισμένο ενεργητικό) που αναλαμβάνει το Ίδρυμα. Τα εποπτικά κεφάλαια περιλαμβάνουν τα κεφάλαια κοινών μετοχών κατηγορίας I (μετοχικό κεφάλαιο, αποθεματικά), τα πρόσθετα κεφάλαια κατηγορίας I (υβριδικοί τίτλοι) και τα κεφάλαια κατηγορίας II (τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης). Το σταθμισμένο ενεργητικό περιλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τον κίνδυνο αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου και το λειτουργικό κίνδυνο.

Από την 1η Ιανουαρίου 2014 τέθηκε σε εφαρμογή η Οδηγία 2013/36/Ε.Ε. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013 η οποία ενσωματώθηκε στο Ελληνικό Δίκαιο με το Ν. 4261/2014 και ο Κανονισμός 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρώπης της 26ης Ιουνίου 2013 («CRD IV»), που σταδιακά εισάγουν το νέο πλαίσιο επάρκειας ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων, στα πρότυπα της Βασιλείας III. Σύμφωνα με το ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο για τον υπολογισμό του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας ακολουθούνται οι μεταβατικές διατάξεις όπως ισχύουν.

Επιπροσθέτως:

Πέραν του ορίου 8% για τον Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας, ισχύουν όρια 4,5% για τον δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών και 6% για τον δείκτη Κεφαλαίου της κατηγορίας I (Tier I) προβλέπεται η διατήρηση, από 1.1.2016 και σταδιακά μέχρι την 31.12.2019, αποθεμάτων ασφαλείας κεφαλαίου, επιπλέον των κεφαλαίων κοινών μετοχών.

Ειδικότερα:

- Από 1.1.2017 ισχύει 1,25% απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίων το οποίο για το 2019 διαμορφώνεται σε 2,5%.
- Η Τράπεζα της Ελλάδος με Πράξεις Εκτελεστικής Επιτροπής καθόρισε τα κάτωθι αποθέματα ασφαλείας: αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας το έτος 2017, «μηδέν τοις εκατό» (Π.Ε.Ε. 107/19.12.2016, Π.Ε.Ε. 115/15.3.2017, Π.Ε.Ε. 119/15.6.2017 και Π.Ε.Ε. 122/12.9.2017).
- Επιπλέον η ΤτΕ στο πλαίσιο της Διαδικασίας Εποπτικής Αξιολόγησης SREP (Supervisory Review & Evaluation Process) έχει επιβάλει πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις, επί του συνολικού δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας, 1,5% για το έτος 2017, 1,980% για το έτος 2018 και 2,10% για το 2019.
- Επίσης, λόγω της σημαντικής συμμετοχής της αναβαλλόμενης φορολογίας στα εποπτικά κεφάλαια, είναι ουσιώδης ο κίνδυνος που σχετίζεται με το πλαίσιο αναγνώρισης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (D.T.A. & D.T.C.) και σχετίζεται με τους μελλοντικούς φορολογικούς συντελεστές και τυχόν δυσμενή μεταβολή του νομικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει το χειρισμό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στα εποπτικά κεφάλαια.

Οι δείκτες της Τράπεζας έχουν ως εξής:

Δείκτες	Δείκτες		Μεταβολή	Συνολικός δείκτης κεφαλαίου	Πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις ΤτΕ	Απόθεμα ασφαλείας Ν. 4261/2014	Ειδικό αντικυκλικό απόθεμα ασφαλείας Ν.	Ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις	Περιθώριο
	30.09.2019	31.12.2018							
CET 1	10,036%	10,530%	-0,494%	4,500%	1,176%	2,500%	0,000%	8,176%	1,860%
TIER I	11,222%	11,757%	-0,535%	6,000%	1,575%	2,500%	0,000%	10,075%	1,147%
Total Capital Ratio	13,145%	14,032%	-0,887%	8,000%	2,100%	2,500%	0,000%	12,600%	0,545%

7. Ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων (Οδηγία 2014/59/ΕΕ)

Με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν.4335/15 ενσωματώνεται στη νομοθεσία η οδηγία 2014/59/ΕΕ για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού νομικού πλαισίου για την ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, και την τροποποίηση των οδηγιών 82/891/ΕΟΚ, 2011/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) 648/2012. Η βασική φιλοσοφία του νέου νόμου είναι ότι τις ζημιές ενός ιδρύματος δεν πρέπει να τις αναλάβουν οι φορολογούμενοι πολίτες, παρά μόνο ως έσχατο μέσο. Οι ζημιές βαρύνουν πρωτίστως τους μετόχους και μετά τους πιστωτές (bail in). Οι παραπάνω διατάξεις έχουν τεθεί σε ισχύ από 1.1.2016.

8. Έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο

Η συνολική έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο κατά την 30.09.2019, έχει ως εξής :

Συνολική Έκθεση στον Πιστωτικό Κίνδυνο	30.09.2019	31.12.2018
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία		
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	269.878.504	246.494.869
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	7.419.734	5.997.392
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	48.083.473	13.199.707
Δάνεια και άλλες απαιτήσεις από πελάτες	1.140.094.911	1.141.462.372
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	1.465.476.622	1.407.154.341
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	171.870.196	169.072.875
Σύνολο Ενεργητικού	1.637.346.818	1.576.227.216
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:		
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λουπές εγγυήσεις	74.951.585	88.099.005
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)	74.951.585	88.099.005
Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)	1.540.428.208	1.495.253.345

Οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν τα δάνεια που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος ανά στάδιο (stage) βάσει του Δ.Π.Χ.Α. 9 κατά την 30η Σεπτεμβρίου 2019 και κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018.

31-Δεκ-18	Στάδιο (Stage) 1			Στάδιο (Stage) 2			Στάδιο (Stage) 3			Σύνολο Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών στο Αναπόσβεστο Κόστος		
	Συνολική Αξία προ Απομείωσης	Αναμενόμενες Πιστωτικές Ζημιές (ECL)	Καθαρή Αξία μετά την Απομείωση	Συνολική Αξία προ Απομείωσης	Αναμενόμενες Πιστωτικές Ζημιές (ECL)	Καθαρή Αξία μετά την Απομείωση	Συνολική Αξία προ Απομείωσης	Αναμενόμενες Πιστωτικές Ζημιές (ECL)	Καθαρή Αξία μετά την Απομείωση	Συνολική Αξία προ Απομείωσης	Αναμενόμενες Πιστωτικές Ζημιές (ECL)	Καθαρή Αξία μετά την Απομείωση
Retail Portfolio	158.292	1.877	156.415	105.253	12.564	92.689	447.827	148.755	299.072	711.371	163.196	548.176
<i>Εκ των οποίων:</i>												
Στεγαστικά	37.248	226	37.022	27.283	2.193	25.090	78.033	15.296	62.736	142.564	17.716	124.848
Καταναλωτικά	12.693	147	12.547	8.272	1.649	6.624	59.771	23.602	36.169	80.737	25.397	55.340
Επιχειρηματικά	108.350	1.504	106.846	69.697	8.722	60.975	310.023	109.857	200.166	488.071	120.083	367.988
Corporate (Non-Retail) Portfolio	218.540	4.987	213.553	110.395	15.111	95.284	472.107	187.657	284.450	801.042	207.756	593.287
Σύνολο	376.832	6.864	369.968	215.648	27.675	187.973	919.934	336.412	583.522	1.512.413	370.951	1.141.462

30-Σεπ-19	Στάδιο (Stage) 1			Στάδιο (Stage) 2			Στάδιο (Stage) 3			Σύνολο Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών στο Αναπόσβεστο Κόστος		
	Συνολική Αξία προ Απομείωσης	Αναμενόμενες Πιστωτικές Ζημιές (ECL)	Καθαρή Αξία μετά την Απομείωση	Συνολική Αξία προ Απομείωσης	Αναμενόμενες Πιστωτικές Ζημιές (ECL)	Καθαρή Αξία μετά την Απομείωση	Συνολική Αξία προ Απομείωσης	Αναμενόμενες Πιστωτικές Ζημιές (ECL)	Καθαρή Αξία μετά την Απομείωση	Συνολική Αξία προ Απομείωσης	Αναμενόμενες Πιστωτικές Ζημιές (ECL)	Καθαρή Αξία μετά την Απομείωση
Retail Portfolio	146.282	2.193	144.089	91.170	11.053	80.118	454.662	144.246	310.416	692.114	157.491	534.623
<i>Εκ των οποίων:</i>												
Στεγαστικά	32.705	97	32.608	22.894	984	21.910	75.909	10.306	65.603	131.508	11.387	120.121
Καταναλωτικά	12.916	111	12.805	9.482	1.258	8.224	54.014	16.366	37.648	76.412	17.735	58.677
Επιχειρηματικά	100.661	1.985	98.676	58.794	8.811	49.983	324.739	117.574	207.165	484.193	128.369	355.824
Corporate (Non-Retail) Portfolio	192.182	4.201	187.981	106.716	9.825	96.891	489.192	168.592	320.600	788.091	182.618	605.472
Σύνολο	338.464	6.394	332.070	197.886	20.878	177.009	943.854	312.838	631.016	1.480.204	340.109	1.140.095

9. Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Τράπεζας έχουν ως εξής :

Απαιτήσεις	Τήρηση στην εύλογη αξία	30.09.2019		Ιεραρχία εύλογης αξίας
		Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Όχι	7.419.734	7.419.734	3
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Ναι	48.083.473	48.083.473	-
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	Ναι	38.601.350	38.601.350	1
Ομόλογα Εταιρειών	Ναι	6.077.357	6.077.357	1
Μετοχές εισηγμένες στο ΧΑΑ	Ναι	30.682	30.682	1
Λοιπές μετοχές/συμμετοχές	Ναι	3.397.095	3.397.095	3
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	Όχι	1.140.094.911	1.140.094.911	3
Υποχρεώσεις	Τήρηση στην εύλογη αξία	30.09.2019		Ιεραρχία εύλογης αξίας
		Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	
Υποχρεώσεις προς λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	Όχι	160.300.993	160.300.993	3
Υποχρεώσεις προς πελάτες	Όχι	1.324.467.319	1.324.467.319	3
Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	Όχι	47.857.188	47.857.188	3
Απαιτήσεις	Τήρηση στην εύλογη αξία	31.12.2018		Ιεραρχία εύλογης αξίας
		Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Όχι	5.997.392	5.997.392	3
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Ναι	13.199.707	13.199.707	
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	Ναι	9.726.360	9.726.360	3
Ομόλογα Εταιρειών	Ναι	45.570	45.570	3
Μετοχές εισηγμένες στο ΧΑΑ	Ναι	30.682	30.682	3
Λοιπές μετοχές/συμμετοχές	Ναι	3.397.095	3.397.095	3
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	Όχι	1.225.245.027	1.225.245.027	3
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	Όχι	-	-	2
Υποχρεώσεις	Τήρηση στην εύλογη αξία	31.12.2018		Ιεραρχία εύλογης αξίας
		Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	
Υποχρεώσεις προς λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	Όχι	170.706.601	170.706.601	3
Υποχρεώσεις προς πελάτες	Όχι	1.257.596.333	1.257.596.333	3
Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	Όχι	47.819.770	47.819.770	3

10.Καθαρά έσοδα από τόκους

Τα καθαρά έσοδα από τόκους αναλύονται ως εξής:

Καθαρά έσοδα από τόκους	Από 1η Ιανουαρίου έως	
	30.09.2019	30.09.2018
Ποσά σε ευρώ		
Έσοδα τόκων από:		
Τίτλους σταθερής απόδοσης (κρατικά ομόλογα)	528.973	38.787
Τίτλους σταθερής απόδοσης (ομόλογα)	32.485	22.601
Χορηγήσεις	36.577.533	42.493.891
Καταθέσεις όψεως σε πιστωτικά ιδρύματα	400.951	859.661
Καταθέσεις προθεσμίας σε πιστωτικά ιδρύματα	806.485	27.303
Λοιπά τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία	53.915	154.795
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	38.400.341	43.597.038
Έξοδα τόκων από:		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	10.371.688	11.472.205
Προμήθειες εγγύησης Ελληνικού Δημοσίου	1.207.547	1.107.651
Παγκρήτιο Ομόλογο	2.502.998	2.046.004
Εισφορά σε ταμείο εγγύησης καταθέσεων	767.573	927.588
Υποχρεώσεις προς Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων	494.416	680.555
Εισφορά Ν. 128/75	3.409.267	3.332.053
Τόκοι ειδικών καταθέσεων	11.747	198
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	18.765.236	19.566.254
Καθαρά έσοδα από τόκους	19.635.105	24.030.784

Το μέσο κόστος καταθέσεων και λοιπών υποχρεώσεων τοκοφόρου παθητικού¹ διαμορφώνεται σε 1,69% κατά την 30.09.2019 έναντι 1,88% κατά την 31.12.2018. Αντίστοιχα το επιτοκιακό margin κατά την 30.09.2019 ανήλθε σε 1,23%, έναντι 1,66% κατά την 31.12.2018.

¹ Στο μέσο κόστος καταθέσεων και λοιπών υποχρεώσεων τοκοφόρου παθητικού περιλαμβάνονται έξοδα και προμήθειες ΕΤΕΠ, Ελληνικού Δημοσίου, ΤΕΚΕ & ΤτΕ καθώς & η εισφορά του Ν.128/75

11. Καθαρά έσοδα από προμήθειες

Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες αναλύονται ως εξής:

Καθαρά έσοδα από προμήθειες	Από 1η Ιανουαρίου έως	
	30.09.2019	30.09.2018
Ποσά σε ευρώ		
Έσοδα προμηθειών από:		
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	1.300.082	1.435.184
Έσοδα από δικαστικά	1.201.372	1.627.833
Προμήθειες εμβασμάτων	910.614	937.621
Προμήθειες επιταγών και λοιπών ενεχύρων	916.168	906.097
Προμήθειες POS	1.103.311	954.758
Προμήθειες φακέλου δανείων	440.772	389.333
Προμήθειες ασφαλειών	365.895	336.522
Προμήθειες διαχείρισης λογαριασμών	324.676	-
Προμήθειες καρτών	344.432	352.794
Προμήθειες ATM	220.347	175.199
Έσοδα ελέγχου τίτλων	132.769	96.803
Προμήθειες από ρυθμίσεις οφειλών	89.945	118.219
Προμήθειες από εργασίες για λογαριασμό τρίτων	37.197	42.854
Προμήθειες παροχής πληροφοριών Τειρεσία	35.304	44.605
Προμήθειες εισαγωγών-εξαγωγών εξωτερικού εμπορίου	42.837	49.083
Προμήθειες παροχής πληροφοριών αρχείου	39.725	39.404
Προμήθειες ελέγχου νομιμοποίησης εταιρειών	25.219	27.852
Προμήθειες προγράμματος JESSICA ΤΕΠΙΧ	56.875	81.929
Προμήθειες ΕΤΕΑΝ , Αναπτυξιακής Κρήτης	2.880	-
Προμήθειες από εκχώρηση απαιτήσεων	7.311	28.259
Λοιπά έσοδα προμηθειών	6.157	22.851
Προμήθειες διαχείρισης συναλλάγματος	427	-
Σύνολο εσόδων από προμήθειες	7.604.315	7.667.202
Εξόδα προμηθειών από:		
Έξοδα από δικαστικές ενέργειες	1.344.303	1.707.176
Πιστωτικές κάρτες και Α.Τ.Μ.	1.053.387	581.721
P.O.S.	953.413	654.898
Συναλλαγές εξωτερικού εμπορίου	8.643	30.850
Τειρεσίας Α.Ε.	226.290	243.441
Έξοδα προμηθειών από λοιπές εργασίες	52.001	50.868
Σύνολο εξόδων από προμήθειες	3.638.038	3.268.953
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	3.966.277	4.398.249

12. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

Ο μέσος όρος του απασχοληθέντος προσωπικού κατά την 30.09.2019 ήταν 442 άτομα (2018 : 431):

Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	Από 1η Ιανουαρίου έως	
	30.09.2019	30.09.2018
Ποσά σε ευρώ		
Μισθοί	8.577.706	7.968.327
Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις εμμίθου προσωπικού	2.292.737	2.076.009
Λοιπές επιβαρύνσεις προσωπικού	215.743	393.523
Αποζημιώσεις αποχωρήσεως προσωπικού	57.500	37.488
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	186.311	122.250
Σύνολο	11.329.996	10.597.597

13. Γενικά διοικητικά έξοδα

Γενικά διοικητικά έξοδα	Από 1η Ιανουαρίου έως	
	30.09.2019	30.09.2018
Ποσά σε ευρώ		
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	1.203.923	1.283.997
Τηλεφωνικά - Ταχυδρομικά	464.156	381.936
Ενοίκια κτιρίων	-	720.499
Ασφάλιστρα	140.555	155.168
Επισκευές και συντηρήσεις	989.501	778.101
Έξοδα φωτισμού	271.767	284.983
Έξοδα ύδρευσης	6.740	10.419
Καθαρισμός καταστημάτων	115.828	99.451
Λοιπές παροχές τρίτων	30.000	30.000
Έξοδα μεταφορών	59.061	57.496
Έξοδα ταξιδίων	49.568	50.051
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	666.485	543.188
Συνδρομές - Εισφορές	225.100	155.579
Έντυπα και γραφική ύλη	84.270	67.291
Έξοδα δημοσιεύσεων	37	10.048
Οδοιπορικά έξοδα	12.069	22.289
Λοιπές εισφορές	6.006	6.847
Έξοδα φύλαξης χώρων	67.331	63.554
Έξοδα χρηματοποστολών	67.886	65.364
Έξοδα εκδόσεως Ομολογιακών δανείων	37.418	40.134
Χρηματοοικονομικό κόστος μισθωμένων ακινήτων (ΔΠΧΑ 16)	174.891	-
Λοιπά διάφορα έξοδα	216.889	172.040
Σύνολο	4.889.481	4.998.435

Αποσβέσεις	Από 1η Ιανουαρίου έως	
	30.09.2019	30.09.2018
Ποσά σε ευρώ		
Αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωμ/νες στο λειτουργικό κόστος	1.064.034	1.026.397
Αποσβέσεις άυλων παγίων	278.751	240.725
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης ΔΠΧΑ 16	640.758	-
Αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωμ/νες στο λειτουργικό κόστος	1.983.543	1.267.122

Οι αμοιβές και έξοδα τρίτων αφορούν κυρίως αμοιβές για συμβουλευτικές οικονομικές και νομικές υπηρεσίες.

Για λόγους συγκρισιμότητας των αποτελεσμάτων στο πλαίσιο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 παρατίθεται ο παρακάτω πίνακας:

Πίνακας ανυπαρβολής δαπάνης μισθωμάτων Vs ΔΠΧΑ 16	Από 1η Ιανουαρίου έως	
	30.09.2019	30.09.2018
Ποσά σε ευρώ		
Ενοίκια κτιρίων	-	720.499
Χρηματοοικονομικό κόστος μισθωμένων ακινήτων (ΔΠΧΑ 16)	174.891	-
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης ΔΠΧΑ 16	640.758	-
Αναβαλλόμενος φόρος	(24.666)	
Σύνολο	790.983	720.499

Επισημαίνεται ότι και προκειμένου να αποφευχθεί η αλλοίωση της συγκρισιμότητας των αποτελεσμάτων, το χρηματοοικονομικό κόστος στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 έχει κατηγοριοποιηθεί στα Γενικά Διοικητικά Έξοδα και όχι στα Έξοδα τόκων. Επίσης η απόσβεση των δικαιωμάτων χρήσεως του ΔΠΧΑ 16 αποτυπώνεται διακριτά στον παραπάνω πίνακα των αποσβέσεων.

14. Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης

Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως	Από 1η Ιανουαρίου έως	
	30.09.2019	30.09.2018
Ποσά σε ευρώ		
Χαρτόσημο μισθωμάτων	18.598	17.110
Φόρος ακίνητης περιουσίας	126.177	130.869
Λοιποί φόροι-τέλη	5.772	18.114
Δωρεές - Επιχορηγήσεις	68.394	108.802
Σύνολο	218.941	274.895

15. Προβλέψεις απομείωσης αξίας απαιτήσεων

Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις	Από 1η Ιανουαρίου έως	
	30.09.2019	30.09.2018
Ποσά σε ευρώ		
Από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	4.270.533	0

Πρόβλεψη σχηματίζεται για την αναμενόμενη ζημία (Expected Loss) του χαρτοφυλακίου κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

16. Φόροι

Η επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της περιόδου με φόρο εισοδήματος αναλύεται ως εξής:

Φόρος Εισοδήματος	Από 1η Ιανουαρίου έως	
	30.09.2019	30.09.2018
Ποσά σε ευρώ		
Αναβαλλόμενος φόρος έσοδο / (έξοδο)	(1.952.394)	(3.424.535)

Η Τράπεζα έχει ελεγχτεί από τις φορολογικές αρχές έως και την εταιρική χρήση 2010. Οι σωρευμένες προβλέψεις για τις ανέλεγκτες χρήσεις 2011 - 2018 ανέρχονται σε 250.000€.

Ο αναβαλλόμενος φόρος στην κατάσταση συνολικών εσόδων προκύπτει ως εξής :

Αναβαλλόμενος φόρος έσοδο / (έξοδο)	Από 1η Ιανουαρίου έως	
	30.09.2019	30.09.2018
Ποσά σε ευρώ		
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων	1.151.000	-
Διαφορά προβλέψεων Πιστωτικού κινδύνου	1.657.725	-
Καταλογιζόμενων εσόδων	(23.537)	-
Αποτίμηση ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων	(3.700)	69.104
Αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων και ακινήτων από πλειστηριασμούς	76.540	(25.182)
Δαπάνες εκδόσεως ομολογιακών δανείων	(10.851)	(11.639)
Αναγνώρισης δικαιωμάτων από μισθώσεις ΔΠΧΑ 16	(24.666)	-
Λοιπών προσωρινών διαφορών	68.104	-
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	(54.030)	(35.453)
Ζημία PSI	162.908	-
Αναβαλλόμενη φορολ. απαίτηση από εκπιπτόμενες φορολογικά ζημιές	(1.047.100)	3.432.978
Σύνολο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	1.952.394	3.429.809

17. Κέρδη ανά μερίδα

Κέρδη ανά μερίδα	Από 1η Ιανουαρίου έως	
	30.09.2019	30.09.2018
Ποσά σε ευρώ		
Καθαρά κέρδη μετά από φόρους	4.432.751	8.370.988
Σταθμισμένος μέσος όρος του αριθμού μερίδων σε κυκλοφορία	7.871.229	7.345.367
Βασικά κέρδη ανά μερίδα	0,5632	1,1396

18. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία στην Εύλογη Αξία μέσω των Αποτελεσμάτων	30.09.2019	31.12.2018
	Ποσά σε ευρώ	
Συμμετοχές σε Συμμετοχικού Ενδιαφέροντος Επιχειρήσεις		
Λοιπές συμμετοχές και τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων	98.000	98.000
Μετοχές και Άλλοι Τίτλοι Μεταβλητής Απόδοσης		
Συμμετοχές και τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων	3.299.095	3.299.095
Μετοχές	30.682	30.682
Ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου	38.601.350	9.726.360
Εταιρικά ομόλογα	6.054.347	45.570
	47.985.473	13.101.707
Σύνολο	48.083.473	13.199.707

Οι τίτλοι με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων αφορούν κυρίως συμμετοχή στη "Συνεταιριστική Α.Ε.Ε.Γ.Α." (8,15%) και στη "Διατραπεζικά Συστήματα ΔΙΑΣ Α.Ε.".

Ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου & Εταιρικά Ομόλογα	30.09.2019	
	Ελληνικού Δημοσίου	Εταιρικά Ομόλογα
Ποσά σε ευρώ		
Υπόλοιπο 01.01		
Ονομαστική αξία	10.000.000	49.000
Υπεραξία ανταλλαγής	(399.500)	-
Πληρωθέντες (Δουλεωμένοι) τόκοι ομολόγων	231.160	-
Αποτέλεσμα αποτίμησης στην εύλογη αξία	(105.300)	(3.430)
/ Ονομαστική αξία	9.726.360	45.570
Κινήσεις χρήσεως		
Αγορές	48.000.000	5.929.000
Κέρδος / (Ζημία) από πώληση	1.077.400	-
Μεταβολή πληρωθέντων (Δουλεωμένων) τόκων ομολόγων	41.689	-
Μεταβολή υπεραξίας ανταλλαγής	1.889.720	(23.010)
Ρευστοποιήσεις	(26.000.000)	-
Αποτέλεσμα αποτίμησης στην εύλογη αξία	3.866.180	102.787
Σύνολο	28.874.989	6.008.777
Υπόλοιπο 30.09		
Ονομαστική αξία	32.000.000	5.978.000
Υπεραξία ανταλλαγής	2.567.620	(23.010)
Πληρωθέντες (Δουλεωμένοι) τόκοι ομολόγων	272.850	-
Αποτέλεσμα αποτίμησης στην εύλογη αξία	3.760.880	99.357
Υπόλοιπο 30.09 / Εύλογη αξία	38.601.350	6.054.347

19. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Δάνεια και άλλες απαιτήσεις από πελάτες		
Δάνεια ανά κατηγορία		
Ποσά σε χιλ. ευρώ	30.09.2019	31.12.2018
Επιχειρηματική πίστη	1.258.577	1.287.481
Εμπόριο	322.024	330.317
Τουρισμός / Καταλύματα	249.273	252.719
Βιομηχανία/ Βιοτεχνία	245.787	248.815
Κατασκευές	201.581	209.741
Γεωργία / Κτηνοτροφία / Αλιεία	36.186	36.701
Εστίαση	33.777	36.020
Ενέργεια / Φωτοβολταϊκά	30.086	32.781
Παροχή Υπηρεσιών / Ελεύθερα Επαγγέλματα	29.510	32.013
Λοιπά	23.734	24.712
Μεταφορές και Αποθήκευση	19.578	18.886
Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας	17.954	18.468
ΟΤΑ / Δημοτικές Επιχειρήσεις	16.119	18.462
Τηλεπικοινωνίες / Πληροφορική / Ενημέρωση	13.191	13.271
Ναυτιλία	6.592	8.007
Υπηρεσίες Υγείας	3.263	3.305
Διαχείριση Νερού και Λυμάτων	8.931	2.141
Ασφαλιστικές / Επενδυτικές Επιχειρήσεις	991	1.121
Στεγαστική πίστη	139.739	142.564
Καταναλωτική πίστη	79.856	80.737
Σύνολο	1.478.172	1.510.782

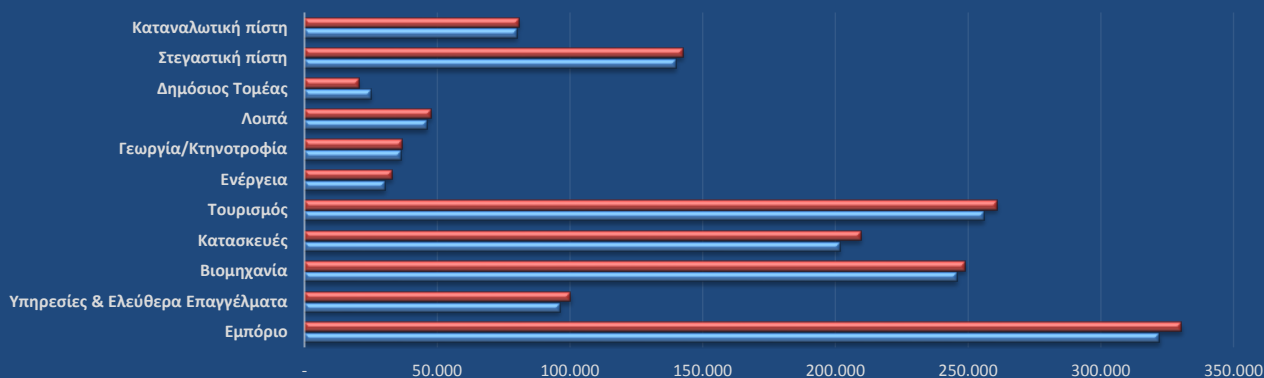
Άλλες απαιτήσεις		
Ποσά σε χιλ. ευρώ	30.09.2019	31.12.2018
Απαιτήσεις από προμήθειες εγγυητικών	2.032	1.631
Σύνολο δάνεια και άλλες απαιτήσεις από πελάτες	1.480.204	1.512.413

Ποσά σε χιλ. ευρώ	30.09.2019	31.12.2018
Πάνω από τρεις (3) μήνες και μέχρι ένα (1) έτος	2.032	1.631
Πάνω από ένα (1) έτος	-	-
Σύνολο	2.032	1.631

Δάνεια κατά κατηγορία

	Εμπόριο	Υπηρεσίες & Ελεύθερα Επαγγέλματα	Βιομηχανία	Κατασκευές	Τουρισμός	Ενέργεια	Γεωργία/Κτηνοτροφία	Λοιπά	Δημόσιος Τομέας	Στεγαστική πίστη	Καταναλωτική ή πίστη
31.12.2018	330.317	100.190	248.815	209.741	260.726	32.781	36.701	47.607	20.603	142.564	80.737
30.09.2019	322.024	96.056	245.787	201.581	255.865	30.086	36.186	45.942	25.050	139.739	79.856

Η κίνηση του λογαριασμού των προβλέψεων για απομείωση των δανείων έχει ως εξής:

Κίνηση λογαριασμού προβλέψεων για απομείωση δανείων	30.09.2019	30.09.2018
Ποσά σε χιλ. ευρώ		
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	370.951	373.815
Προβλέψεις πιστωτικού κινδύνου βάσει IFRS 9	-	84.936
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	370.951	458.751
Διαγραφές	(35.112)	(67.351)
Πρόβλεψη περιόδου	4.271	-
Υπόλοιπο 30η Σεπτεμβρίου	340.109	391.400

Σχηματισμένες προβλέψεις έναντι απαιτήσεων κατά πελατών

Λογαριασμός / Δείκτης	30.09.2019	31.12.2018	Μεταβολή	
			€ / %	%
Σύνολο Ενεργητικού	1.637.346.818	1.576.227.216	61.119.602	3,88%
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	269.878.504	246.494.869	23.383.635	9,49%
Δάνεια και άλλες απαιτήσεις από πελάτες	1.480.204.367	1.512.413.437	(32.209.070)	-2,13%
Σωρευμένες προβλέψεις για πιστωτικό κίνδυνο	340.109.456	370.951.065	(30.841.609)	-8,31%
Αξία καλυμμάτων δανείων	1.034.695.710	1.040.372.558	(5.676.848)	-0,55%
Δάνεια σε καθυστέρηση (άνω των 90 ημερών)	680.578.009	523.705.459	156.872.550	29,95%
Οριστικές καθυστερήσεις	331.282.293	357.513.231	(26.230.938)	-7,34%
NPEs	943.853.505	919.933.863	23.919.642	2,60%
Δάνεια σε καθυστέρηση (%)	45,98%	34,63%	11,35%	32,78%
Οριστικές καθυστερήσεις / Δάνεια	22,38%	23,64%	-1,26%	-5,32%
NPEs / Δάνεια	63,77%	60,83%	2,94%	4,83%
Προβλέψεις / Δάνεια	22,98%	24,53%	-1,55%	-6,32%
Προβλέψεις / Δάνεια σε καθυστέρηση	49,97%	70,83%	-20,86%	-29,45%
Κάλυψη μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPEs)	36,03%	40,32%	-4,29%	-10,64%
Καλύμματα προς δάνεια	69,90%	68,79%	1,11%	1,62%
Καλύμματα + Προβλέψεις / Δάνεια	92,88%	93,32%	-0,44%	-0,47%
Μέσο όφελος χορηγήσεων και λοιπών τοκοφόρων στοιχείων Ενεργητικού	2,92%	3,54%	-0,62%	-17,51%
Μέσο κόστος καταθέσεων και λοιπών τοκοφόρων στοιχείων Παθητικού	1,69%	1,88%	-0,19%	-10,11%
Επιτοκιακό περιθώριο (margin)	1,23%	1,66%	-0,43%	-25,90%
Net Interest Margin	1,87%	2,58%	-0,71%	-27,41%

20. Απαιτήσεις – Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους

Απαιτήσεις - Υποχρεώσεις από Αναβαλλόμενους Φόρους		30.09.2019	31.12.2018
Ποσά σε ευρώ			
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων		(1.435.964)	(284.964)
Διαφορά προβλέψεων Πιστωτικού κινδύνου		27.816.946	29.474.671
Καταλογιζόμενων εσόδων		(798.869)	(822.406)
Αποτίμηση ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων		(1.524.571)	(1.528.270)
Αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων και ακινήτων από πλειστηριασμούς		523.567	600.107
Δαπάνες εκδόσεως ομολογιακών δανείων		(41.415)	(52.267)
Αναγνώρισης δικαιωμάτων από μισθώσεις ΔΠΧΑ 16		24.666	-
Λοιπών προσωρινών διαφορών		-	68.104
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού		746.597	692.567
Αναβαλλόμενη φορολ.απαίτηση προσωρινών διαφορών	α	25.310.956	28.147.542
Ζημία PSI	β	4.832.923	4.995.830
Αναβαλλόμενη φορολ.απαίτηση άρ 27 Ν.4172/13 (πιστωτικού κινδύνου)	γ	36.362.405	36.362.405
Αναβαλλόμενη φορολ.απαίτηση από εκπιπτόμενες φορολογικά ζημίες	δ	1.169.670	122.570
Σύνολο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης	α+β+γ+δ	67.675.953	69.628.347

Η αναβαλλόμενη φορολογία έχει υπολογιστεί με βάση τον ονομαστικό φορολογικό συντελεστή με τον οποίο αναμένεται να συμψηφιστούν οι προσωρινές φορολογητέες και εκπεστέες διαφορές. Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται μόνο στην έκταση που εύλογα αναμένεται ότι θα συμψηφιστεί με μελλοντικά φορολογητέο εισόδημα.

Οι ουσιώδεις προσωρινές διαφορές αφορούν :

- Προβλέψεις έναντι πιστωτικού κινδύνου που ο διακανονισμός τους δεν έχει καθορισμένη λήξη
- Ζημία από την ανταλλαγή Ο.Ε.Δ., βάσει PSI, η οποία αναγνωρίζεται φορολογικά σε συνολική διάρκεια 30 ετών (έως τη χρήση 2042)
- Χρεωστική διαφορά της παρ. 3 του άρθρου 27 του Ν. 4172/2013 από διαγραφές δανείων, υποκείμενη σε εικοσαετή (20) απόσβεση

Η Τράπεζα με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των συνεταίρων στις 19 Μαρτίου 2016, έχει υπαχθεί στο ειδικό καθεστώς του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013 όπως ισχύει. Οι διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του Ν. 4340/2015, αφορούν στην προαιρετική μετατροπή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου. Προς το σκοπό της ένταξης στις διατάξεις των παραγράφων αυτών και για την ανάληψη των σχετικών ενεργειών, απαιτείται απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των συνεταίρων με την απαραίτητη αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, κατά τις διατάξεις του Ν. 1667/1986, για την αύξηση του συνεταιριστικού κεφαλαίου, κατόπιν ειδικής εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου. Η απόφαση αυτή αφορά στο σχηματισμό ειδικού αποθεματικού και στη δωρεάν έκδοση παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών ή συνεταιριστικών μερίδων (δικαιώματα μετατροπής) υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Ο φόρος εισοδήματος, ο οποίος αναλογεί σε προσωρινές διαφορές που αφορούν: **α)** στο υπολειπόμενο (αναπόσβεστο) ποσό της χρεωστικής διαφοράς (PSI) της παραγράφου 2 του άρθρου 27 που έχει προκύψει σε βάρος των εποπτευόμενων από την ΤτΕ νομικών προσώπων των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 26 και **β)** στο ποσό των σωρευμένων προβλέψεων και λοιπών εν γένει ζημιών, λόγω πιστωτικού κινδύνου, οι οποίες έχουν λογισθεί έως τις **30 Ιουνίου 2015**, αναφορικά με απαιτήσεις των προαναφερθέντων νομικών προσώπων, για το οποίο έχει λογισθεί ή θα λογισθεί «αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση», σύμφωνα με τις διατάξεις των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) και του Ν. 4172/2013 και εμφανίζεται στις τελευταίες εκάστοτε νομίμως ελεγμένες και εγκεκριμένες από την Τακτική Γενική Συνέλευση των συνεταίρων, ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί με βάση τα Δ.Π.Χ.Α., **μετατρέπεται, στο σύνολο του ή μερικά**, κατά περίπτωση, σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση των νομικών προσώπων έναντι του Δημοσίου, σε περίπτωση κατά την οποία, το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως των νομικών προσώπων είναι ζημία, σύμφωνα με τις νομίμως ελεγμένες και εγκεκριμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις από την Τακτική Γενική Συνέλευση των συνεταίρων.

Το ποσό της οριστικής και εκκαθαρισμένης απαίτησης προσδιορίζεται δια του πολλαπλασιασμού του συνολικού ποσού της, κατά τα παραπάνω, οριζόμενης αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, με το ποσοστό που αντιπροσωπεύει η λογιστική, μετά από φόρους, ζημία χρήσεως στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, όπως αυτά εμφανίζονται στις εκάστοτε ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του νομικού προσώπου, οι οποίες έχουν συνταχθεί για το οικείο φορολογικό έτος, μη συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της λογιστικής ζημίας χρήσεως [Φορολογική Απαίτηση = (Ποσό Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαίτησης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων * Λογιστική, μετά από Φόρους, Ζημία Χρήσεως) / (Ιδια Κεφάλαια - Λογιστική, μετά από Φόρους, Ζημία Χρήσεως)].

Η απαίτηση της παρούσας παραγράφου γεννάται κατά το χρόνο έγκρισης των εκάστοτε ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων από την Τακτική Γενική Συνέλευση των συνεταίρων και συμψηφίζεται με τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος του νομικού προσώπου του φορολογικού έτους το οποίο αφορούν οι εγκριθείσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Προκειμένου για το συμψηφισμό με τον αναλογούντα φόρο εισοδήματος, το νομικό πρόσωπο μπορεί να υποβάλει εμπρόθεσμα συμπληρωματική δήλωση φορολογίας εισοδήματος μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία γέννησης της απαίτησης, κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Σε περίπτωση που ο αναλογούν φόρος εισοδήματος του φορολογικού έτους στο οποίο προέκυψε η λογιστική ζημία δεν επαρκεί για τον ολοσχερή συμψηφισμό της απαίτησης και κατά το μέρος που αυτή δεν έχει συμψηφισθεί, το νομικό πρόσωπο έχει άμεσα εισπραξιμή απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου για το υπόλοιπο (μη συμψηφισθέν) ποσό. Η απαίτηση αυτή καλύπτεται εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή της (αρχικής ή συμπληρωματικής) δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, το νομικό πρόσωπο εκδίδει δωρεάν παραστατικούς τίτλους δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών ή συνεταιριστικών μερίδων (δικαιώματα μετατροπής), οι οποίοι ανήκουν κατά κυριότητα στο Ελληνικό Δημόσιο και αντιστοιχούν σε μετοχές ή συνεταιριστικές μερίδες συνολικής αγοραίας αξίας ίσης με το εκατό τοις εκατό (100%) του ποσού της οριστικής και εκκαθαρισμένης φορολογικής απαίτησης, προ του συμψηφισμού της με το φόρο εισοδήματος του φορολογικού έτους στο οποίο προέκυψε η λογιστική ζημία. Ως αγοραία αξία των μετοχών ή συνεταιριστικών μερίδων, νοείται η εσωτερική λογιστική αξία τους, όπως προκύπτει από τη νόμιμα συνταγμένη τελευταία Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του νομικού προσώπου, αφού ληφθούν υπόψη τυχόν παρατηρήσεις στην έκθεση του ανεξάρτητου ορκωτού ελεγκτή λογιστή. Η άσκηση των δικαιωμάτων μετατροπής πραγματοποιείται χωρίς την καταβολή ανταλλάγματος, με την κεφαλαιοποίηση του ειδικού αποθεματικού.

Οι διατάξεις του άρθρου 27Α αφορούν φορολογικές απαιτήσεις που γεννώνται από το φορολογικό έτος 2017 και εφεξής και ανάγονται στο φορολογικό έτος 2016 και εφεξής. Κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση πτώχευσης, ειδικής εκκαθάρισης ή εκκαθάρισης του νομικού προσώπου, η φορολογική απαίτηση γεννάται οποτεδήποτε συντρέξουν τα γεγονότα αυτά μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος.

Το μέγιστο υπόλοιπο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που δύναται, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 27Α του Ν.4172/13, να μετατραπεί σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου ανέρχεται σε περίπου **45,37 εκατ. €**.

Υπόλοιπο φορολογικής απαίτησης βάσει 27Α ν.4172/2013	30.06.2015		30.09.2019	
	Διαφορές	Αναβαλλόμενος	Διαφορές	Αναβαλλόμενος
Ζημία PSI	19.848.500	5.756.065	16.665.250	4.832.923
Διαφορά συσσωρευμένων προβλέψεων πιστωτικού κινδύνου	139.784.568	40.537.525	139.784.568	40.537.525
Σύνολο	159.633.068	46.293.590	156.449.818	45.370.447

21. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

Τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού αναλύονται ως εξής:

Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	30.09.2019	31.12.2018
Ποσά σε ευρώ		
Προκαταβολή και παρακρατήσεις φόρου εισοδήματος	873.214	807.357
Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων	36.879.962	36.858.291
Λοιπές απαιτήσεις και προκαταβολές	3.937.936	3.353.965
Δουλευμένοι τόκοι χορηγήσεων	4.566.046	5.053.021
Δουλευμένα άλλα έσοδα από τόκους	570.458	155.364
Έσοδα προμηθειών εισπρακτέα	273.242	76.748
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών εισπρακτέα	-	25.450
Έξοδα επομένων χρήσεων	516.613	635.690
Προκαταβολές προσωπικού	128.930	106.735
Σύνολο	47.746.401	47.072.621

Με τις διατάξεις του Ν. 4370/2016 «Συστήματα Εγγύησης Καταθέσεων», ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία 2014/49/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 (ΕΕ L 173) περί των συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων (ΣΕΚ) και θεσπίζονται κοινοί κανόνες για όλα τα ΣΕΚ που αποσκοπούν στην παροχή ομοιόμορφου επιπέδου προστασίας στους καταθέτες σε όλη την ΕΕ.

Το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ) είναι ο φορέας διαχείρισης του συστήματος εγγύησης των τραπεζικών καταθέσεων και επενδυτικών υπηρεσιών. Σκοποί του ΤΕΚΕ είναι: α) η καταβολή αποζημίωσης στους καταθέτες των πιστωτικών ιδρυμάτων τα οποία ευρίσκονται σε αδυναμία να εκπληρώσουν τις προς αυτούς υποχρεώσεις τους β) η καταβολή αποζημίωσης στους επενδυτές – πελάτες των πιστωτικών ιδρυμάτων τα οποία ευρίσκονται σε αδυναμία να εκπληρώσουν τις προς αυτούς υποχρεώσεις τους γ) η χρηματοδότηση της εξυγίανσης των πιστωτικών ιδρυμάτων. Στο κεφάλαιο Β του Ν.4370/16 καθορίζεται η υποχρέωση συμμετοχής των πιστωτικών ιδρυμάτων στο ΤΕΚΕ (άρθρο 4 παρ.3 και άρθρο 15 της Οδηγίας 2014/49/ΕΕ), ενώ Σύμφωνα με το άρθρο 9 του άνω νόμου , το ανώτατο όριο κάλυψης του συνόλου των καταθέσεων κάθε καταθέτη σε πιστωτικό ίδρυμα που καλύπτεται από το ΤΕΚΕ ορίζεται σε εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ. Το όριο αυτό ισχύει για το σύνολο των καταθέσεων που τηρούνται στο ίδιο πιστωτικό ίδρυμα, ανεξάρτητα από τον αριθμό των καταθέσεων, το νόμισμα και τον τόπο κατάθεσης εντός της ΕΕ.

22. Υποχρεώσεις προς πελάτες

Οι καταθέσεις και οι λοιποί λογαριασμοί πελατών αναλύονται ως εξής:

Υποχρεώσεις προς Πελάτες	30.09.2019	31.12.2018
Ποσά σε ευρώ		
Καταθέσεις όψεως	377.745.834	343.671.726
Καταθέσεις ταμειυτηρίου	254.626.620	252.787.898
Καταθεσεις προθεμίας	687.066.400	655.852.447
Καταθεσεις προθεμίας σε \$	335.787	29.050
Επιταγές και εντολές πληρωτέες	4.692.679	5.255.212
Σύνολο	1.324.467.319	1.257.596.333

23. Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

Οι καταθέσεις και οι λοιποί λογαριασμοί πελατών αναλύονται ως εξής:

Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	30.09.2019	31.12.2018
Ποσά σε ευρώ		
Παγκρήτιο Ομόλογο εκδόσεως 2015 μειωμένης εξασφάλισης	23.500.000	23.500.000
Μείον: Δαπάνες εκδόσεως Ομολόγου	(87.929)	(110.745)
Παγκρήτιο Ομόλογο εκδόσεως 2015 μετατρέψιμο συνेत. μερίδες	15.100.000	15.100.000
Μείον: Δαπάνες εκδόσεως Ομολόγου	(54.883)	(69.485)
Παγκρήτιο Ομόλογο εκδόσεως 2018 μειωμένης εξασφάλισης	9.400.000	9.400.000
Σύνολο	47.857.188	47.819.770

Χαρακτηριστικά ομολόγων	Όροι		
	Εκδόσεως 2015		Εκδόσεως 2018
	Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)	Μετατρέψιμο Ομόλογο	Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)
	Όροι	Όροι	Όροι
Ημερομηνία έκδοσης	21/12/15	21/12/15	31/12/18
Ημερομηνία λήξης	21/12/22	Αόριστη διάρκεια	31/12/25
Έτη - δόσεις	Εφάπαξ στο 7ο έτος		Εφάπαξ στο 7ο έτος
Ποσό	23.500.000,00	15.100.000,00	9.400.000,00
Ονομαστική αξία ομολόγου	100.000,00	100.000,00	100.000,00
Πλήθος Ομολογιών	235	151	94
Επιτόκιο	6,50%	8,00%	6,50%
Καταβολή τόκου	Ετησίως /365 ημέρες	Ετησίως /365 ημέρες	Ετησίως /365 ημέρες
Έξοδα έκδοσης	214.730,72	137.975,91	0,00
Effective rate	6,668%	8,177%	6,500%
Αναγνώριση στα Εποπτικά Κεφάλαια Κατηγορίας 2	Tier II	Tier I	Tier II

24. Λοιπά στοιχεία παθητικού

Τα λοιπά στοιχεία παθητικού αναλύονται ως εξής:

Λοιπά στοιχεία παθητικού	30.09.2019	31.12.2018
Ποσά σε ευρώ		
Εισπράξεις για λογαριασμό τρίτων	2.116.311	2.954.622
Υποχρεώσεις από συγχρηματοδοτούμενα δάνεια	89.222	4.786.588
Επιταγές Καλύμματα προς Είσπραξη	4.378.250	3.257.514
Τόκοι και προμήθειες δουλευμένοι/ες	5.741.795	1.803.429
Εισπράξεις από Πλειστηριασμούς σε αναμονή	811.089	811.089
Υποχρεώσεις από φόρους – τέλη	480.510	1.510.704
Υποχρεώσεις προς προμηθευτές	813.459	1.164.201
Υποχρεώσεις προς ασφαλιστικούς οργανισμούς	540.685	700.090
Λοιπές υποχρεώσεις	544.524	790.173
Εισφορά Ν. 128/75	393.486	419.551
Ταμείο εγγύησης καταθέσεων	465.820	357.603
Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη (για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις)	250.000	250.000
Προβλέψεις για λοιπούς κινδύνους και βάρη	90.000	90.000
Τηλεφωνικά - Ηλεκτρικό ρεύμα - Ταχυδρομικά	105.000	142.761
Αμοιβές προσωπικού δουλευμένες	407.799	234.842
Υποχρεώσεις από εκκαθαρίσεις καρτών	1.480.717	4.026.921
Φόροι και τέλη δουλευμένα	87.913	-
Λοιπά έξοδα δουλευμένα	30.750	5.242
Σύνολο	18.827.331	23.305.328

25. Συνεταιριστικό κεφάλαιο

Συνεταιριστικό κεφάλαιο	Αριθμός Μεριδών	Ονομαστική Αξία	Συνεταιριστικό Κεφάλαιο
Υπόλοιπο έναρξης 1η Ιανουαρίου 2018	7.341.621	5	36.708.105
Καθαρή αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	513.774	5	2.568.870
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	7.855.395	5	39.276.975
Καθαρή αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	38.827	5	194.135
Υπόλοιπο 30η Σεπτεμβρίου 2019	7.894.222	5	39.471.110

Μετά την επιτυχή ανακεφαλαιοποίηση του 2015 όπου η Τράπεζα συγκέντρωσε συνολικά 69,6 εκατ. ευρώ, η Διοίκηση της Τράπεζας άφησε ανοικτή τη διαδικασία αύξησεως κεφαλαίου, επιζητώντας τη συμμετοχή στρατηγικού επενδυτή. Στις αρχές του 2017, με ομόφωνη απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου, έκανε αποδεκτή τη συμμετοχή στο κεφάλαιό της, της ανώνυμης εταιρείας Lyktos Participations, συμφερόντων του κ. Μιχάλη Σάλλα, ως στρατηγικού επενδυτή. Η Lyktos Participations κατέθεσε το ποσό των 12.600.000 ευρώ, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 21,45% του συνεταιριστικού κεφαλαίου της Τράπεζας. Η ολοκλήρωση της ως άνω διαδικασίας, με την έγκριση της από τις εποπτικές αρχές τον Μάιο του 2017 είχε ως αποτέλεσμα την έκδοση 1.575.000 συνεταιριστικών μεριδών ενώ το συνεταιριστικό κεφάλαιο και η διαφορά υπέρ το άρτιο αυξήθηκαν κατά 7.875.000 ευρώ και 4.725.000 ευρώ αντίστοιχα.

Στη συνέχεια, εντός της χρήσεως 2018, η Τράπεζα, και παρά τη δυσμενή συγκυρία, ολοκλήρωσε με επιτυχία στις 31.12.2018, σύμφωνα με την πρόσκληση της 19ης Νοεμβρίου 2018 : α) την αύξηση του συνεταιριστικού κεφαλαίου της, συγκεντρώνοντας ποσό 4.065.464,00 ευρώ (εκ των οποίων ποσό 300χιλ.

ευρώ καταβλήθηκε εντός του Α τριμήνου του 2019) και β) την έκδοση ομολογιακού δανείου μειωμένης εξασφάλισης συγκεντρώνοντας ποσό 9.400.000 ευρώ.

Η Διοίκηση της Τράπεζας εκτιμά ότι συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση του συνεταιριστικού κεφαλαίου στην Καθαρή Θέση, σύμφωνα με τη Διερμηνεία Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 2, καθότι υφίσταται σχετική απαγόρευση από την ΤτΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 149 του Ν. 4261/2014 για επιστροφές κεφαλαίων.

26. Διαφορά υπέρ το άρτιο

Διαφορά από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο	
Υπόλοιπο έναρξης 1η Ιανουαρίου 2018	135.298.844
Καθαρή αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	1.401.970
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	136.700.814
Καθαρή αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	116.481
Υπόλοιπο 30η Σεπτεμβρίου 2019	136.817.295

27. Δεσμεύσεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Απαιτήσεις

Ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις : Η Τράπεζα έχει ελεγχτεί από τις φορολογικές αρχές έως και την εταιρική χρήση 2010 ενώ για τις χρήσεις 2011 και 2012 ενδεχομένως έχουν εφαρμογή οι διατάξεις περί παραγραφής. Οι σωρευμένες προβλέψεις για τις ανέλεγκτες χρήσεις 2013 έως 2018 ανέρχονται σε 250.000€.

Λειτουργικές Μισθώσεις : Οι υποχρεώσεις της Τράπεζας (ως μισθώτριας) προέρχονται κατά κύριο λόγο από κτίρια που χρησιμοποιεί για τα υποκαταστήματά της. Οι απαιτήσεις της (ως εκμισθώτριας) αφορούν μισθώσεις κτιρίων ιδιοκτησίας της σε τρίτους.

Οι ελάχιστες μελλοντικές καταβολές μισθωμάτων της Τράπεζας εκτιμώνται ως εξής:

Ποσά σε ευρώ	30.09.2019	31.12.2018
εντός ενός έτους	970.309	945.783
πέραν του έτους και μέχρι 5 έτη	3.881.236	3.783.134
πέραν των 5 ετών	4.851.545	4.728.917
Σύνολο	9.703.089	9.457.834

Η Τράπεζα κατά την 30.09.2019 μισθώνει σημαντικό αριθμό ακινήτων τα οποία είτε χρησιμοποιεί ως υποκαταστήματα είτε αφορούν λοιπές μισθώσεις ακινήτων (κατοικίες στελεχών κτλ). Οι συνολικές καταβολές μισθωμάτων κατά το εννεάμηνο της χρήσεως 2019 ανήλθαν σε 727χιλ. ευρώ περίπου.

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του **ΔΠΧΑ 16**. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση.

Την **01.01.2019** η Τράπεζα εφάρμοσε τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» αναγνωρίζοντας περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού ως δικαίωμα χρήσης ακινήτων (Rights Of Use) ποσού 4.720.720 ευρώ και ισόποσες υποχρεώσεις από μισθώσεις. Στη συνέχεια, κατά την 30.09.2019, και στο πλαίσιο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16, τα «Γενικά Διοικητικά έξοδα» και πιο συγκεκριμένα το κονδύλι «Ενοίκια κτιρίων» εμφανίζεται μειωμένο κατά 730 χιλ. ευρώ περίπου (που αφορούν περιπτώσεις μισθώσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16) ενώ αντίστοιχα τα αποτελέσματα της χρήσεως έχουν επιβαρυνθεί με «Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης ΔΠΧΑ 16» ποσού **ευρώ 640.757,90** πλέον χρηματοοικονομικού κόστους που απορρέει από τις ως άνω συμβάσεις ποσού **174.890 ευρώ**. Τέλος, αναφέρεται ότι η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 οδήγησε στο σχηματισμό αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης ποσού **24.665 ευρώ**.

Οι ελάχιστες μελλοντικές εισπράξεις μισθωμάτων της Τράπεζας εκτιμώνται ως εξής:

Ποσά σε ευρώ	30.09.2019	31.12.2018
εντός ενός έτους	374.071	432.191
πέραν του έτους και μέχρι 5 έτη	1.496.284	1.728.764
πέραν των 5 ετών	1.870.355	2.160.955
Σύνολο	3.740.709	4.321.910

Κεφαλαιακές δεσμεύσεις : Η Τράπεζα στο πλαίσιο των συνήθων επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων, αναλαμβάνει δεσμεύσεις που είναι δυνατόν να επιφέρουν στο μέλλον μεταβολές στην περιουσιακή της διάρθρωση. Οι δεσμεύσεις αυτές παρακολουθούνται σε εκτός Ισολογισμού λογαριασμούς και αφορούν σε, εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση, υποχρεώσεις από εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια.

Ποσά σε ευρώ	30.09.2019	31.12.2018
Εγγυητικές επιστολές	74.951.585	88.099.005
Σύνολο	74.951.585	88.099.005

Ενδεχόμενες νομικές υποχρεώσεις : Δεν υπάρχουν εκκρεμείς δικαστικές ή σε διαιτησία υποθέσεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν ουσιωδώς την οικονομική κατάσταση της Τράπεζας την 30η Σεπτεμβρίου 2019. Η Τράπεζα διεκδικεί μέσω των νομικών διαδικασιών τη δικαστική είσπραξη καθυστερημένων οφειλών στα πλαίσια της τραπεζικής πρακτικής.

Στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο : Σημειώνεται ότι κατά την 30^η Σεπτεμβρίου 2019 δεν υφίσταται εκχωρημένο χαρτοφυλάκιο δανείων σε ενέχυρο.

28. Συναλλαγές και Υπόλοιπα Συνδεδεμένων Μερών

Τα υπόλοιπα και οι συναλλαγές της Τράπεζας με τα συνδεδεμένα μέρη κατά την έννοια του Δ.Λ.Π.24 είναι :

Υπόλοιπα & Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη (Δ.Λ.Π.24)	30.09.2019	31.12.2018
Ποσά σε ευρώ		
Απαιτήσεις υποχρεώσεις		
Δάνεια	1.851.522	8.940.699
Καταθέσεις	6.250.118	9.978.397
Εγγυητικές Επιστολές εν ισχύ	601.234	2.004.651
Υπόλοιπα & Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη (Δ.Λ.Π.24)		
Ποσά σε ευρώ	30.09.2019	30.09.2018
Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη		
Αμοιβές βασικών Διοικητικών Στελεχών	707.060	637.366
Αμοιβές μελών ΔΣ & Επιτροπών	373.946	292.143
Αποζημιώσεις & λουιτές παροχές Διοικητικών Στελεχών , μελών ΔΣ & Επιτροπών	64.821	58.172

29. Προβλέψιμα μερίσματα και επιβαρύνσεις Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 241/2014

Με τα άρθρα 2 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 241/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 7ης Ιανουαρίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, δίδονται οι ορισμοί των «προβλέψιμων μερισμάτων» και «προβλέψιμων επιβαρύνσεων» που θα πρέπει να έχουν αφαιρεθεί από τα ενδιάμεσα αποτελέσματα προκειμένου αυτά να περιληφθούν στον υπολογισμό του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας της ενδιάμεσης περιόδου.

Προβλέψιμα μερίσματα : Για τους σκοπούς του άρθρου 26 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.575/2013, το ποσό των προβλέψιμων μερισμάτων που πρέπει να αφαιρούν τα ιδρύματα από τα ενδιάμεσα κέρδη περιόδου ή τα κέρδη τέλους χρήσεως, όπως προβλέπεται στο άρθρο 26 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, καθορίζεται από τα εξής:

- όταν η διοίκηση ενός ιδρύματος έχει λάβει επισήμως απόφαση ή προτείνει απόφαση στο αρμόδιο όργανο του ιδρύματος σχετικά με το ύψος του ποσού των μερισμάτων που θα διανεμηθεί, το ποσό αυτό αφαιρείται από τα αντίστοιχα ενδιάμεσα κέρδη περιόδου ή τα κέρδη τέλους χρήσεως.
- όταν καταβάλλονται ενδιάμεσα μερίσματα, το υπόλοιπο ποσό των ενδιάμεσων κερδών το οποίο πρέπει να προστεθεί στα στοιχεία κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1, μειώνεται κατά το ποσό του τυχόν προβλέψιμου μερισματος που αναμένεται να καταβληθεί από το υπολειπόμενο ενδιάμεσο κέρδος με τα τελικά μερίσματα για το πλήρες οικονομικό έτος.
- πριν λάβει το διοικητικό όργανο επισήμως απόφαση ή προτείνει απόφαση στον αρμόδιο φορέα για τη διανομή μερισμάτων, το ποσό των προβλέψιμων μερισμάτων που πρέπει να αφαιρέσουν τα ιδρύματα από τα ενδιάμεσα κέρδη ή τα κέρδη τέλους χρήσεως είναι ίσο με το ποσό των ενδιάμεσων κερδών ή των κερδών τέλους χρήσεως πολλαπλασιαζόμενο επί τον δείκτη διανομής μερισμάτων.

Ο δείκτης διανομής μερισμάτων καθορίζεται με βάση τη μερισματική πολιτική που εγκρίνεται για τη σχετική περίοδο από το διοικητικό συμβούλιο ή άλλο αρμόδιο όργανο. Όταν η μερισματική πολιτική προβλέπει μία κλίμακα αμοιβών αντί μιας σταθερής τιμής χρησιμοποιείται η υψηλότερη τιμή της κλίμακας αμοιβών.

Όταν δεν υφίσταται εγκεκριμένη μερισματική πολιτική, ή όταν η αρμόδια αρχή θεωρεί πιθανό ότι το ίδρυμα δεν θα εφαρμόσει τη μερισματική πολιτική του ή ότι η πολιτική αυτή δεν αποτελεί συνετή βάση για τον καθορισμό του ποσού που θα αφαιρεθεί, ο δείκτης διανομής μερίσματος βασίζεται στο υψηλότερο από τα ακόλουθα στοιχεία: α) στους μέσους δείκτες διανομής μερίσματος κατά την τριετία που προηγήθηκε του εξεταζόμενου έτους β) στον δείκτη διανομής μερίσματος του έτους που προηγείται του έτους της εξεταζόμενης περιόδου.

Το ποσό των προβλέψιμων μερισμάτων που πρέπει να αφαιρεθεί καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη τυχόν κανονιστικούς περιορισμούς στη διανομή, και ιδίως περιορισμούς που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 141 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Το ποσό των κερδών μετά την αφαίρεση των προβλέψιμων επιβαρύνσεων που υπόκεινται σε τέτοιους περιορισμούς μπορεί να περιληφθεί σε στοιχεία κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1, εφόσον πληρούνται οι όροι που προβλέπονται στο άρθρο 26 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013.

Προβλέψιμη επιβάρυνση : Για τους σκοπούς του άρθρου 26 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013. Το ποσό των προβλέψιμων επιβαρύνσεων που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη περιλαμβάνει τα ακόλουθα: α) το ποσό των φόρων β) το ποσό τυχόν υποχρεώσεων ή περιστάσεων που προκύπτουν κατά τη σχετική περίοδο αναφοράς, που είναι πιθανό να μειώσουν τα κέρδη του ιδρύματος όπως οι πρόσθετες προσαρμογές αξίας, σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013. Προβλέψιμες επιβαρύνσεις που δεν έχουν ληφθεί ήδη υπόψη στον λογαριασμό κερδών και ζημιών πρέπει να αποδίδονται στην ενδιάμεση περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας σημειώνονται, έτσι ώστε κάθε ενδιάμεση περίοδος να βαρύνεται με ένα εύλογο ποσό αυτών των επιβαρύνσεων. Σημαντικά ή μη επαναλαμβανόμενα γεγονότα εξετάζονται πλήρως και αμελλητί στην ενδιάμεση περίοδο κατά την οποία προέκυψαν.

Διατάξεις καταστατικού: Σύμφωνα με το άρθρο 31 του Καταστατικού από τα καθαρά κέρδη του Συνεταιρισμού που προκύπτουν σε κάθε χρήση, αφού αφαιρεθούν όλες οι νόμιμες κρατήσεις (φόροι, κλπ), διατίθεται: α) Ποσοστό δέκα στα εκατό (10%) τουλάχιστο για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού, σύμφωνα με το άρθρο 24. β) Ποσοστό πέντε στα εκατό (5%) τουλάχιστο για έκτακτο αποθεματικό, σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 25. Το, μετά την αφαίρεση των παραπάνω ποσών, απομένον υπόλοιπο καθαρών κερδών, διατίθεται από τη Γενική Συνέλευση: α) Για το σχηματισμό και άλλων εκτάκτων ή ειδικών αποθεματικών, εφόσον κριθεί σκόπιμο, σύμφωνα με τα άρθρα 25 παρ. 2 και 26 παρ. 2 του καταστατικού β) Για τη διανομή στους συνεταίρους. Επίσης σύμφωνα με το άρθρο 32 του καταστατικού, τυχόν ζημιές που προκύπτουν στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης, μπορούν, αν το αποφασίσει η Γενική Συνέλευση, να καλυφθούν με τη χρησιμοποίηση κάθε είδους διατιθεμένων κεφαλαίων του Συνεταιρισμού, καθώς και με επιβολή, έκτακτης εισφοράς στους συνεταίρους.

Η Διοίκηση της Τράπεζας δεν έχει προτείνει καμία διανομή μερισμάτων από τα κέρδη της χρήσης, καθότι υφίσταται ζημίες παρελθόντων ετών προς κάλυψη και για την ενίσχυση των εποπτικών κεφαλαίων και της ρευστότητας. Επιπλέον δεν υπάρχουν δεσμευτικές διατάξεις ή μερισματική πολιτική ή προνομιούχες μερίδες, ως εκ τούτου δεν συντρέχουν λόγοι για την αναγνώριση προβλέψιμων μερισμάτων στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

Επίσης δεν υπάρχουν «προβλέψιμες επιβαρύνσεις» που να μην έχουν περιληφθεί στα αποτελέσματα της ενδιάμεσης αυτής περιόδου.

30. Γεγονότα μετά την Ημερομηνία του Ισολογισμού

Οι θετικές προσδοκίες αναφορικά με τον Τραπεζικό κλάδο, επιβεβαιώθηκαν από τον οίκο πιστοληπτικής αξιολόγησης S&P, ο οποίος στις 08.11.2019 προχώρησε στην αναβάθμιση του αξιόχρεου τριών ελληνικών τραπεζών - της Εθνικής, της Eurobank και της Alpha Bank - καθώς και της προοπτικής του αξιόχρεου της Τράπεζας Πειραιώς σε θετική από σταθερή.

Πιο συγκεκριμένα, σε συνέχεια της αναβάθμισης της πιστοληπτικής αξιολόγησης του ελληνικού δημοσίου (25 Οκτωβρίου 2019), ο οίκος αναβάθμισε το μακροπρόθεσμο αξιόχρεο (ΕΤ., Eurobank και Alpha Bank) στη βαθμίδα «B» με θετική προοπτική από «B-», ενώ επιβεβαίωσε το αντίστοιχο αξιόχρεο της Τράπεζας Πειραιώς σε «B-», αναβαθμίζοντας παράλληλα την προοπτική του σε θετική από σταθερή.

Η σύγκλιση των προσδοκιών των οίκων αξιολόγησης αναφορικά με το ελληνικό τραπεζικό σύστημα αποδεικνύει ότι τα θεμελιώδη μεγέθη των ελληνικών τραπεζών βελτιώνονται μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος σταθερότητας στις 20 Αυγούστου του 2018.

Δεν υπάρχουν άλλα μεταγενέστερα των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων γεγονότα, τα οποία να αφορούν στην Τράπεζα και στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης.

Ηράκλειο, 26 Νοεμβρίου 2019

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.	Ο Β' Αντιπρόεδρος του Δ.Σ.	Ο Γενικός Διευθυντής Οικονομικών	Η Διευθύντρια της Διεύθυνσης Οικονομικών
Γεώργιος Κουρλετάκης	Αντώνιος Βασιλάκης	Νικόλαος Μαστοράκης	Γεωργία Μαριδάκη
A.Δ.Τ. AN 458409	A.Δ.Τ. AN 483683	A.Δ.Τ. AE964136 Αρ. Μητρ. Αδ. ΟΕΕ 0035538/A' Τάξης	A.Δ.Τ. X351376 Αρ. Μητρ. Αδ. ΟΕΕ 0023948/A' Τάξης